

חֹכְרַת עֲבוּדָה

מַתְמָטִיקָה

כֶּפֶל וְחִלּוּק · כֶּתָה ג'

תוכן העניינים

מבוא	2
פרק 1: משמעות הכפל: חיבור חוזר, קבוצות שוות ומערכים	3
פרק 2: לוח הכפל עד 10×10 , חוק החילוף ותכונות 0 ו-1	12
פרק 3: החילוק: חלוקה שווה והקשר בין כפל לחילוק	20
פרק 4: כפל בעשרות שלמות ובמאות שלמות	28
פרק 5: כפל במאונך בגורם חד-ספרתי	36
פרק 6: חילוק בתחום המאה עם שארית וסימני התחלקות ב-2, 5 ו-10	45
פרק 7: סדר פעולות, סוגריים ובעיות כפל וחילוק דו-שלביות	53
חזרה – מה למדנו?	62
דפי גזירה	65
תשובות	68

מבוא

שלום לתלמידות ולתלמידי כיתה ג'!

השנה תכירו היטב שתי פעולות חשובות: כפל וחילוק. תלמדו את לוח הכפל, תכפלו בעשרות ובמאות, תכפלו במאונך, תחלקו גם כשנשארת שארית, ותפתרו בעיות מהחיים: בטיול, בשוק, בגינה ובספרייה.

בכל פרק יש הסבר קצר עם דוגמה, כלל «זכרו!» והרבה תרגול. פתרו, כתבו את דרך הפתרון ובדקו את עצמכם. בהצלחה!

משמעות הכפל: חיבור חוזר, קבוצות שוות ומערכים

פרק
1

כפל הוא חיבור חוזר

כשמחברים את אותו מספר כמה פעמים, כותבים תרגיל כפל.

דוגמה:

$$3 \times 6 = 18$$

$$6 + 6 + 6 = 18$$

שמות בתרגיל הכפל

4 קבוצות של 5 הן 20.

גורם	$\times$	גורם	=	מכפלה
4	$\times$	5	=	20

שלוש דרכים לראות כפל

1. קבוצות שוות: 3 שקיות, בכל שקית 5 תפוחים: 3×5 .
2. מערך: 3 שורות של 3×5 : 5.
3. ישר המספרים: 3 קפיצות של 5 מגיעות ל-15.

זכרו! בתרגיל כפל שואלים: כמה קבוצות יש, וכמה יש בכל קבוצה? אפשר לכתוב 3×5 במקום $5 + 5 + 5$.

דוגמה פתורה: $7 + 7 + 7 + 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

1. מחברים 4 פעמים את 7, ולכן התרגיל הוא 4×7 .
2. קופצים: 7, 14, 21, 28.

התשובה: 28

איך פותרים?

1. שלב 1: מוצאים כמה קבוצות שוות יש.
2. שלב 2: מוצאים כמה פריטים יש בכל קבוצה.
3. שלב 3: כותבים חיבור חוזר, ואחר כך תרגיל כפל: מספר הקבוצות $\times$ מספר הפריטים בכל קבוצה.
4. שלב 4: בודקים שהתוצאה של החיבור ושל הכפל זהה.

דוגמה פתורה: במערך יש 5 שורות, ובכל שורה 3 נקודות. כמה נקודות יש במערך?

1. בכל שורה 3 נקודות, ויש 5 שורות.
 2. חיבור חוזר: $3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$
 3. תרגיל כפל: $5 \times 3 = 15$
- התשובה:** 15 נקודות

1 • קל השלימו את תרגיל הכפל.

- א. $6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 5 \times$ _____
- ב. $9 + 9 + 9 = 3 \times$ _____
- ג. $2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 7 \times$ _____
- ד. $10 + 10 + 10 = 3 \times$ _____

2 • קל חשבו בעזרת חיבור חוזר.

- א. $2 \times 7 =$ _____
- ב. $3 \times 8 =$ _____
- ג. $4 \times 5 =$ _____
- ד. $5 \times 3 =$ _____
- ה. $3 \times 9 =$ _____
- ו. $6 \times 2 =$ _____

3 קל השלימו את טבלת המערכים.

שורות	בכל שורה	תרגיל	מספר המשבצות
2	7		
4	4		
3	6		
5	5		
7	2		

4 קל התאימו לכל סיפור את התרגיל.

טור א

טור ב

1. 3 שקיות, בכל שקית 5 תפוחים

5×3 ☐

2. 5 שקיות, בכל שקית 3 תפוחים

3×5 ☐

3. 2 אופניים, לכל אחד 2 גלגלים

2×2 ☐

4. 6 ילדים, לכל ילד 2 ידיים

6×2 ☐

5. 4 שולחנות, ליד כל שולחן 4 כסאות

4×4 ☐

5 בינוני נכון או לא נכון?

א. $5 + 5 + 5 + 5 = 4 \times 5$

☐ נכון / לא נכון

ב. אפשר לכתוב $3 + 4 + 5$ כתרגיל כפל אחד.

☐ נכון / לא נכון

ג. במערך של 6 שורות ו-2 עמודות יש 12 משבצות.

☐ נכון / לא נכון

ד. $8 \times 1 = 9$

☐ נכון / לא נכון

6 קל השלימו את הסדרות (קפיצות שוות).

א. 0, 4, 8, 12, _____, 20

ב. 0, 6, 12, _____, 24

ג. 0, 10, 20, 30, _____

ד. 0, 7, 14, _____, 28

7 •• בינוני מה התוצאה?

א. 4 קפיצות של 5 על ישר המספרים מגיעות ל:

45 ○ 20 ○ 9 ○

ב. 3 קבוצות של 7:

37 ○ 10 ○ 21 ○

$$:8 + 8 + 8 + 8 \quad .1$$

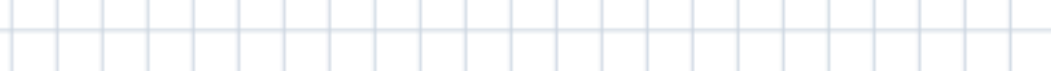
32 ○ 48 ○ 24 ○

8 •• בינוני מיינו: האם אפשר לכתוב את החיבור כתרגיל כפל אחד?

$3+3+3+3$	$1+2+3$	$9+9+9$	$5+6$	$7+7$	$2+3+2$	$4+4+4$
-----------	---------	---------	-------	-------	---------	---------

אפשר	אי אפשר

9 •• בינוני שרטטו מערך של 3 שורות ו-8 עמודות. כתבו שני תרגילי כפל שמתאימים לו.

10 •• בינוני תמר אומרת: « 9×2 שווה 11». הסבירו מה הטעות ותקנו.

במאפייה של סבא דניאל

סבא דניאל אופה לחמניות בכל בוקר. הוא מסדר אותן על מגש ב-5 שורות, ובכל שורה 4 לחמניות. בכל בוקר הוא אופה 3 מגשים כאלה. עומר, הנכד שלו, עוזר לארוז עוגיות. בכל שקית הוא שם 6 עוגיות, והוא ארז 7 שקיות. עומר אוהב לבוא למאפייה, כי הריח שם נפלא. בכל יום שישי מגיעים למאפייה שכנים רבים, ויש תור ארוך ליד הדלת. סבא דניאל מחייך לכל לקוח ומספר שהסוד הוא בצק טרי שתפח כל הלילה.

11 **לפי הסיפור: כמה לחמניות יש על מגש אחד?** ●● בינוני

12 **לפי הסיפור: כמה לחמניות אופה סבא דניאל בבוקר אחד (3 מגשים)?** ●● בינוני

13 **לפי הסיפור: כמה עוגיות ארז עומר?** ●● בינוני

14 **אתגר: באולם יש 18 כסאות, מסודרים בשורות שוות, ובכל שורה יותר מ-2 כסאות ופחות מ-9. כמה שורות יכולות להיות? מצאו את כל האפשרויות.** ●●● אתגר

15 • קל בחנות הירקות יש 6 שקיות, ובכל שקית 5 תפוחים. כמה תפוחים יש בכל

השקיות?

דרך פתרון:

תשובה:

16 • קל לכל זוג אופניים יש 2 גלגלים. בחצר בית הספר עומדים 9 זוגות אופניים. כמה

גלגלים יש להם בסך הכול?

דרך פתרון:

תשובה:

17 •• בינוני בחדר האוכל יש 5 שולחנות, ועל כל שולחן 7 צלחות. כמה צלחות יש על כל

השולחנות?

דרך פתרון:

תשובה:

18

19

הצטרפו עוד 3 תלמידים. כמה תלמידים יש עכשיו בשיעור?

20

אחת 10 עפרונות. למי יש יותר עפרונות, ובכמה?

21 גזרו את כרטיסי הכפל, והדביקו ליד כל חיבור חוזר את תרגיל הכפל המתאים.

הדביקו כאן

1. $4 + 4 + 4$

הדביקו כאן

2. $6 + 6 + 6 + 6 + 6$

הדביקו כאן

3. $7 + 7$

הדביקו כאן

4. $3 + 3 + 3 + 3$

הדביקו כאן

5. $9 + 9 + 9$

התאימו תמונה לתרגיל: כתבו בריבוע את מספר התמונה.

4	3	2	1
			

5 חיפושיות, לכל אחת 6 רגליים: $5 \times 6 = 30$ ☐

2 תלתנים, לכל אחד 4 עלים: $2 \times 4 = 8$ ☐

$3 \times 4 = 12$ ☐

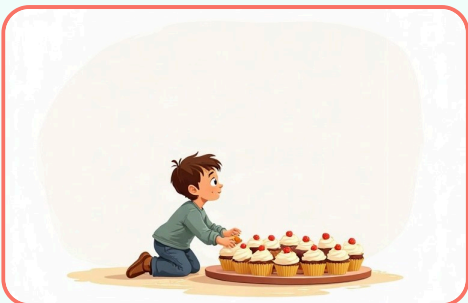
3 אופניים, לכל אחד 2 גלגלים: $3 \times 2 = 6$ ☐

מקום לחישובים, לטיוטה ולתרגול נוסף

פרק 2 לוח הכפל עד 10×10 , חוק החילוף ותכונות 0 ו-1

מכפלות שכדאי לזכור

מכפלה	תרגיל	מכפלה	תרגיל
56	7×8	42	6×7
72	8×9	48	6×8
81	9×9	54	6×9

חוק החילוף

אפשר להחליף את מקומות הגורמים, והמכפלה לא משתנה.

דוגמה:

$$9 \times 4 = 36$$

$$4 \times 9 = 36$$

כפל ב-0 וב-1

1. כל מספר כפול 1 שווה למספר עצמו: $8 \times 1 = 8$.

2. כל מספר כפול 0 שווה 0: $8 \times 0 = 0$.

טריקים

1. כפול 5: חצי מכפול 10. $8 \times 5 = 80$; $2 = 40$.

2. כפול 9: כפול 10 פחות פעם אחת. $9 \times 7 = 70 - 7 = 63$.

זכרו! מכירים את 7×4 ? אז אתם מכירים גם את 4×7 . כל מספר כפול 0 – אפס, וכל מספר כפול 1 – הוא עצמו.

דוגמה פתורה: $8 \times 9 = \underline{\quad}$

1. מחשבים $10 \times 8 = 80$.

2. 9×8 הוא פעם אחת 8 פחות: $80 - 8 = 72$.

התשובה: 72

איך פותרים?

1. שלב 1: מזהים את שני הגורמים בתרגיל.
2. שלב 2: אם לא זוכרים את התוצאה, נעזרים בתרגיל קרוב שידועים. למשל: 9×7 הוא 10×7 פחות 7.
3. שלב 3: מותר להחליף את סדר הגורמים (חוק החילוף), התוצאה לא משתנה.
4. שלב 4: זוכרים: מספר כפול 1 שווה לעצמו, ומספר כפול 0 שווה 0.

דוגמה פתורה: חשבו 6×8 בעזרת 5×8 .

1. $5 \times 8 = 40$
 2. 6 פעמים 8 הם עוד 8 אחד יותר
 3. $40 + 8 = 48$
- התשובה:** $6 \times 8 = 48$

1 • קל • חשבו.

- א. $3 \times 7 =$ _____
- ב. $6 \times 8 =$ _____
- ג. $9 \times 9 =$ _____
- ד. $4 \times 7 =$ _____
- ה. $8 \times 8 =$ _____
- ו. $7 \times 9 =$ _____
- ז. $5 \times 6 =$ _____
- ח. $6 \times 9 =$ _____

2 • קל • השלימו את קטע לוח הכפל.

10	7	5	3	x
				2
				5
				7
				9

3 קל • השלימו את המספר החסר.

א. $8 \times \underline{\hspace{2cm}} = 32$

ב. $\underline{\hspace{2cm}} \times 7 = 42$

ג. $6 \times \underline{\hspace{2cm}} = 0$

ד. $\underline{\hspace{2cm}} \times 1 = 7$

ה. $9 \times \underline{\hspace{2cm}} = 54$

ו. $\underline{\hspace{2cm}} \times 5 = 45$

4 קל • השתמשו בחוק החילוף והשלימו.

א. $6 \times 9 = 9 \times \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $7 \times 4 = \underline{\hspace{2cm}} \times 7$

ג. $3 \times 8 = 8 \times \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $10 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}} \times 10$

5 קל • התאימו לכל תרגיל את המכפלה שלו.

טור ב

54 ☐

45 ☐

56 ☐

32 ☐

42 ☐

9 ☐

טור א

1. 7×8

2. 6×7

3. 9×6

4. 8×4

5. 5×9

6. 3×3

6 ביוני • נכון או לא נכון?

א. כל מספר כפול 1 שווה לעצמו.

ב. $0 \times 5 = 5 \times 0$

ג. $4 \times 9 = 32$

ד. כל המכפלות בעמודת ה-5 נגמרות ב-0 או ב-5.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

7

●● בינוני

2×7

9×3

8×9

5×5

6×3

7×9

4×7

3×5

מכפלה זוגית	מכפלה אי-זוגית

8

●● בינוני

בחרו.

$$= 8 \times 6 \text{ .X}$$

42 ○ 48 ○ 54 ○

ב. איזו מכפלה היא הגדולה ביותר?

$5 \times 9 \bigcirc \quad 6 \times 8 \bigcirc \quad 7 \times 7 \bigcirc$

 × 9 = 0 .л

0 1 9

9

●● בינוני

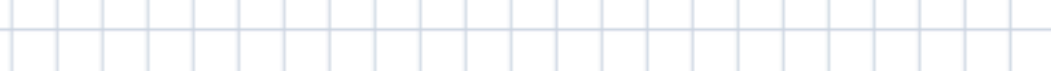
הסבירו איך חישובתם: איך עוזר לכם $5 \times 6 = 30$ לחשב את 6×6 ?

10

●● בינוני

כתבו במשבצות את כל המכפלות בשורת ה-9 (מ- 9×1 עד 9×10 . מה אתם

מגלים על סכום הספרות?

בספרייה השכונתית

בספרייה השכונתית יש מדף מיוחד לילדים. על המדף 6 קופסאות, ובכל קופסה 9 ספרי קומיקס. עומר ונועה מתנדבים בספרייה בימי שישי.

הם מדביקים מדבקות על הספרים: על כל ספר 2 מדבקות. ליד המדף עומדות 4 כורסאות, ועל כל כורסה 1 כרית. באחת הקופסאות שבמחסן לא נשאר אף ספר.

בכל יום שישי מגיעים לספרייה ילדים מכל השכונה. הספרנית מקריאה סיפור, ואחר כך כל ילד בוחר ספר ולוקח אותו הביתה לשבוע שלם. עומר ונועה אוהבים לעזור לילדים הקטנים למצוא ספר מתאים.

11 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה ספרי קומיקס יש על המדף?

12 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה מדבקות צריך כדי להדביק על 9 ספרים מקופסה אחת?

13 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה כריות יש על הכורסאות? איזה כלל של כפל מצאתם כאן?

14 ●●● אתגר אתגר: איתי חשב מספר מלוח הכפל. כשכופלים אותו ב-7 מקבלים 49, וכשכופלים אותו ב-0 מקבלים 0. מה המספר? ומה יקבל איתי אם יכפול אותו ב-1?

15 • קל לכל חיפושית יש 6 רגליים. כמה רגליים יש ל-5 חיפושיות?

דרך פתרון:

תשובה:

16 • קל בכל קופסה יש 8 טושים. כמה טושים יש ב-4 קופסאות?

דרך פתרון:

תשובה:

17 •• בינוני עידו קורא 7 עמודים בכל יום. כמה עמודים יקרא ב-9 ימים?

דרך פתרון:

תשובה:

18

דרך פתרון:

תשובה:

19

דרך פתרון:

תשובה:

●●● אתגר

20

דרך פתרון:

21

12

הדביקו כאן

הדביקו כאן

22

●

●

●

●

 8×8.5

החילוק: חלוקה שווה והקשר בין כפל לחילוק

פרק 3

שני סוגים של שאלות חילוק

1. חלוקה שווה: 12 עוגיות ל-3 ילדים. כמה לכל ילד? $12 : 3 = 4$
2. כמה קבוצות: 12 עוגיות, 4 בכל שקית. כמה שקיות? $12 : 4 = 3$

שמות בתרגיל החילוק

מחולק	:	מחלק	=	מנה
35	:	7	=	5

משפחת תרגילים

כפל וחילוק הן פעולות הפוכות.

דוגמה:

$$48 : 8 = 6$$

$$48 : 6 = 8$$

$$6 \times 8 = 48$$

זכרו! כדי לבדוק תרגיל חילוק, כופלים את המנה במחלק. אם יוצא המחולק – צדקתם! $24 : 4 = 6$, כי $6 \times 4 = 24$.

דוגמה פתורה: $54 : 9 = \underline{\quad}$

1. שואלים: מה כפול 9 שווה 54?
 2. מלוח הכפל: $54 = 6 \times 9$, ולכן המנה היא 6.
- התשובה:** 6

איך פותרים?

1. שלב 1: קוראים ומבינים: מחלקים לחלקים שווים (כמה בכל חלק?) או לקבוצות בגודל ידוע (כמה קבוצות?).
2. שלב 2: כותבים תרגיל חילוק: הכמות הכוללת : מספר החלקים, או הכמות הכוללת : גודל הקבוצה.
3. שלב 3: מוצאים את התוצאה בעזרת הכפל: איזה מספר כפול המחלק נותן את הכמות?
4. שלב 4: בודקים בכפל: התוצאה $\times$ המחלק = הכמות הכוללת.

דוגמה פתורה: בכל שולחן יושבים 6 ילדים. כמה שולחנות צריך בשביל 30 ילדים?

1. מחלקים לקבוצות של 6, לכן כותבים חילוק: $30 : 6$

2. $5 \times 6 = 30$

3. לכן $5 = 30 : 6$

התשובה: צריך 5 שולחנות

1 • קל • חשבו.

א. $12 : 2 =$ _____

ב. $25 : 5 =$ _____

ג. $24 : 3 =$ _____

ד. $28 : 4 =$ _____

ה. $42 : 6 =$ _____

ו. $63 : 7 =$ _____

ז. $48 : 8 =$ _____

ח. $81 : 9 =$ _____

2 • קל השלימו את הטבלה.

מחולק	מחלק	מנה	בדיקה בכפל
30	6		
56	7		
36	4		
72	9		
50	10		

3 • קל השלימו את משפחת התרגילים.

א. $8 \times 3 = 24 \leftarrow 24 : 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

ב. $6 \times 9 = 54 \leftarrow 54 : 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

ג. $7 \times 7 = 49 \leftarrow 49 : 7 = \underline{\hspace{2cm}}$

ד. $5 \times 6 = 30 \leftarrow 30 : 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

4 • קל התאימו לכל תרגיל חילוק את תרגיל הכפל שעוזר לפתור אותו.

טור א	טור ב
1. $32 : 8$	$4 \times 8 = 32$ ☐
2. $45 : 5$	$9 \times 5 = 45$ ☐
3. $42 : 7$	$3 \times 6 = 18$ ☐
4. $18 : 6$	$6 \times 7 = 42$ ☐
5. $70 : 10$	$7 \times 10 = 70$ ☐

5 • בינוני נכון או לא נכון?

- ☐ נכון / לא נכון
- ☐ נכון / לא נכון
- ☐ נכון / לא נכון
- ☐ נכון / לא נכון

- א. כל מספר מחולק ב-1 שווה לעצמו: $9 : 1 = 9$.
- ב. בתרגיל $5 = 20 : 4$, המספר 20 הוא המחולק.
- ג. $9 = 48 : 6$
- ד. חילוק וכפל הן פעולות הפוכות.

6 •• בינוני בחרו.

א. מה המנה בתרגיל 7 : 56?

8 ○ 7 ○ 9 ○

ב. 6 ילדים חילקו ביניהם 30 גולות שווה בשווה. כמה קיבל כל ילד?

24 ○ 6 ○ 5 ○

7 •• בינוני מיינו את הבעיות: איזו שאלה שואלת «כמה בכל קבוצה?» ואיזו «כמה

קבוצות?

20 כדורים ל-4 ילדים, כמה לכל ילד? | 20 כדורים, 5 בכל שק. כמה שקים?

18 עפרונות ל-3 קלמרים, כמה בכל קלמר? | 18 עפרונות, 6 בכל קלמר. כמה קלמרים?

כמה קבוצות?	כמה בכל קבוצה?

8 •• בינוני השלימו את המספר החסר.

$$: 3 = 9 \quad .x$$

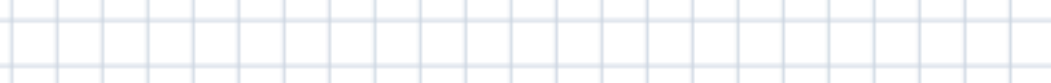
ב. $5 = 8 :$

63: = 7

40 : = 10 .T

9 •• ביוני שרטטו 24 ריבועים במערך של 4 שורות. כמה ריבועים בכל שורה? כתבו

תרגיל חילוק ותרגיל כפל.

10 ●● בינוני הסבירו: נועם אומר ש- $6 = 5 : 35$. מה הטעות שלו, ואיך אפשר לגלות אותה?

בשוק

ביום שישי הלכו נועה ואחיה עומר עם אבא לשוק. בדוכן הפירות קנו 36 תפוזים. המוכר שם אותם ב-4 שקיות שוות. אחר כך קנו 15 מלפפונים, והמוכר שם 5 מלפפונים בכל שקית. בבית סידרה נועה 21 תמרים על 3 צלחות, אותו מספר בכל צלחת. השוק היה מלא אנשים, צבעים וריחות של תבלינים. המוכרים קראו בקול רם, ונועה ועומר נהנו לטעום תאנה מתוקה שקיבלו במתנה מאחד הדוכנים.

11 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה תפוזים היו בכל שקית?

12 ●● בינוני לפי הסיפור: בכמה שקיות שם המוכר את המלפפונים?

13 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה תמרים היו בכל צלחת? כתבו גם את תרגיל הבדיקה.

14 ●● אתגר אתגר: למיכל יש בין 20 ל-30 חרוזים. אם תחלק אותם ל-4 צמידים או ל-6 צמידים, לא יישאר אף חרוז. כמה חרוזים יש למיכל?

●● בינוני

18

... אתגר

19

כל הבלונים שווה בשווה ל-3 כיתות. כמה בלונים קיבלה כל כיתה?

●●● אתגר

20

שווה בשווה ל-9 משפחות. כמה תפוזים קיבלה כל משפחה?

21 פתרו. גזרו את כרטיסי המנות, והדביקו כל מנה ליד תרגיל החילוק.

1. $24 : 6 =$

הדביקו כאן

2. $35 : 5 =$

הדביקו כאן

3. $72 : 8 =$

הדביקו כאן

4. $18 : 3 =$

הדביקו כאן

5. $40 : 5 =$

הדביקו כאן

22 קראו את ביאורי המילים.

ביאורי מילים

מחולק

המספר שמחלקים: ב-6 : 24 הוא 24

מחלק

המספר שמחלקים בו: ב-6 : 24 הוא 6

מנה

התוצאה של החילוק: $24 : 6 = 4$

תרגיל הפוך

כפל שבודק חילוק: $4 \times 6 = 24$

 כתבו תרגיל חילוק, ובדקו אותו בתרגיל כפל.

כפל בעשרות שלמות ובמאות שלמות

פרק 4

כפל ב-10 וב-100

1. כפל ב-10: מוסיפים 0 בסוף. $34 \times 10 = 340$.
2. כפל ב-100: מוסיפים 00 בסוף. $6 \times 100 = 600$.

כפל בעשרות ובמאות שלמות

תרגיל	מלוח הכפל	התוצאה
3×40	$3 \times 4 = 12$	120
6×70	$6 \times 7 = 42$	420
2×300	$2 \times 3 = 6$	600

זהירות, אפסים!

כשבתוצאה של לוח הכפל כבר יש 0, מוסיפים עוד 0.

דוגמה:

$$4 \times 50 = 200$$

$$4 \times 5 = 20$$

זכרו! כפל בעשרות: מחשבים בלוח הכפל ומוסיפים 0. כפל במאות: מחשבים בלוח הכפל ומוסיפים 00. $6 \times 7 = 42$, $6 \times 70 = 420$, ולכן $6 \times 700 = 4200$.

דוגמה פתורה: $8 \times 60 = \underline{\quad}$

1. מלוח הכפל: $8 \times 6 = 48$.
2. 60 הן 6 עשרות, ולכן מוסיפים 0: 480.

התשובה: 480

איך פותרים?

1. שלב 1: מפרקים: 40 הן 4 עשרות, 300 הן 3 מאות.
2. שלב 2: כופלים את המספרים בלי האפסים, לפי לוח הכפל: $3 \times 4 = 12$.
3. שלב 3: מוסיפים את האפסים: אפס אחד לעשרות, שני אפסים למאות. $3 \times 40 = 120$.
4. שלב 4: בודקים שהתוצאה הגיונית. $300 = 900$.

דוגמה פתורה: חשבו 4×200 .

1. 200 הן 2 מאות.
 2. $4 \times 2 = 8$, כלומר 8 מאות.
 3. 8 מאות הן 800, לכן $4 \times 200 = 800$.
- התשובה:** 800

1 • קל • חשבו.

- א. $8 \times 10 =$ _____
- ב. $56 \times 10 =$ _____
- ג. $9 \times 100 =$ _____
- ד. $10 \times 30 =$ _____
- ה. $3 \times 100 =$ _____
- ו. $10 \times 10 =$ _____

2 • קל • חשבו בעזרת לוח הכפל.

- א. $3 \times 40 =$ _____
- ב. $5 \times 30 =$ _____
- ג. $7 \times 20 =$ _____
- ד. $6 \times 60 =$ _____
- ה. $9 \times 50 =$ _____
- ו. $4 \times 70 =$ _____
- ז. $8 \times 80 =$ _____
- ח. $7 \times 90 =$ _____

3 • קל השלימו את הטבלה.

400	40	4	×
			2
			1

4 • קל השלימו את טבלת הכפל בעשרות.

70	50	20	×
			3
			6
			8

5 • קל התאימו לכל תרגיל את התוצאה.

טור ב	טור א
250 ☐	1. 2×400
490 ☐	2. 3×300
800 ☐	3. 6×90
900 ☐	4. 7×70
540 ☐	5. 5×50
270 ☐	6. 9×30

6 • בינוני נכון או לא נכון?

א. כשכופלים מספר ב-10, מוסיפים לו 0 בסוף.

ב. $8 \times 50 = 40$

ג. $9 \times 40 = 4 \times 90$

ד. $2 \times 300 = 500$

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

7 ביוני •• בחרו.

א. $6 \times 80 =$

480 ○ 48 ○ 4,800 ○

ב. מה חסר? $4 \times \underline{\hspace{1cm}} = 280$

700 ○ 7 ○ 70 ○

8 ביוני •• מיינו את התרגילים: התוצאה קטנה מ-300 או גדולה מ-300?

8×40 | 3×90 | 2×200 | 7×60 | 9×30 | 6×40 | 5×80 | 4×70

גדולה מ-300	קטנה מ-300

9 ביוני •• השלימו את המספר החסר.

א. $\underline{\hspace{1cm}} \times 30 = 270$

ב. $7 \times \underline{\hspace{1cm}} = 420$

ג. $\underline{\hspace{1cm}} \times 100 = 600$

ד. $4 \times \underline{\hspace{1cm}} = 800$

10 ביוני •• הסבירו: דניאל חישב $5 \times 60 = 30$. מה הטעות שלו? כתבו את התשובה הנכונה.

11

[illegible]

במגרש הכדורגל

בשכונה של אריאל נבנה מגרש כדורגל חדש. לצד המגרש הציבו 5 יציעים, ובכל יציע 80 מושבים. בטקס הפתיחה הגיעו 4 קבוצות ילדים, ובכל קבוצה 20 שחקנים.

כל שחקן קיבל חולצה, והעירייה הזמינה עוד 3 ארגזים של כדורים, ובכל ארגז 30 כדורים.

השחקנים התחממו על הדשא החדש והתרגשו מאוד. ראש העירייה גזר את הסרט, והקהל מחא כפיים. אחר כך התחיל משחק ראשון בין שתי קבוצות של ילדי השכונה.

12

13

14

15

● קל

16

[illegible]

● קל

17

[illegible]

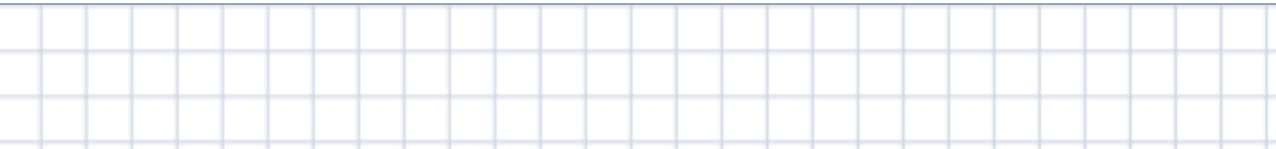
●● בינוני

18

●● בינוני

19

דרך פתרון:

תשובה:

... אתגר

20

דרך פתרון:

תשובה:

21

22

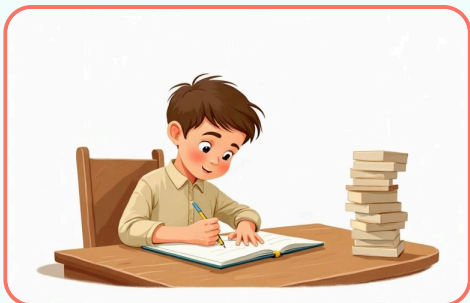
הדביקו כאן

23

$$9 \times 50.5$$

כפל במאונך בגורם חד-ספרתי

פרק 5

מפרקים ומחברים (חוק הפילוג)

מפרקים את המספר לעשרות ולאחדות, כופלים כל חלק ומחברים.

דוגמה:

$$80 + 12 = 92$$

$$4 \times 23 = 4 \times 20 + 4 \times 3$$

כפל במאונך: 36×4

1. אחדות: $24 = 4 \times 6$. כותבים 4 וזכרים 2.
2. עשרות: $12 = 4 \times 3$, ועוד $14 = 2 \times 7$. כותבים 14.
3. התוצאה: 144.

בודקים באומדן

מעגלים לפני החישוב: 7×48 קרוב ל- $7 \times 50 = 350$. התוצאה 336 קרובה, ולכן הגיונית.

זכרו! בכפל במאונך מתחילים תמיד מהאחדות, ולא שוכחים להוסיף את מה שזכרנו! בסוף בודקים בעזרת אומדן.

דוגמה פתורה: $5 \times 147 = \underline{\quad}$

1. אחדות: $35 = 5 \times 7$. כותבים 5, זכרים 3.
2. עשרות: $20 = 5 \times 4$, ועוד $23 = 3 \times 7$. כותבים 3, זכרים 2.
3. מאות: $5 = 5 \times 1$, ועוד $7 = 2 \times 3$.

התשובה: 735

איך פותרים?

1. שלב 1: כותבים את המספר הגדול למעלה, ואת הגורם החד-ספרתי מתחת לספרת האחדות.
2. שלב 2: כופלים את האחדות. אם יצא 10 או יותר, כותבים את ספרת האחדות ומעבירים את העשרות («זוכרים») מעל עמודת העשרות.
3. שלב 3: כופלים את העשרות ומוסיפים את מה שזכרנו. ממשיכים כך גם במאות.
4. שלב 4: בודקים באומדן: 48×6 קרוב ל- $50 \times 6 = 300$.

דוגמה פתורה: פתרו במאונך: 135×4

1. אחדות: $5 \times 4 = 20$, כותבים 0 וזוכרים 2
2. עשרות: $3 \times 4 = 12$, ועוד $2 + 12 = 14$, כותבים 4 וזוכרים 1
3. מאות: $1 \times 4 = 4$, ועוד $4 + 1 = 5$
4. קוראים את התוצאה: 540

התשובה: $135 \times 4 = 540$

1 • קל חשבו בעזרת פירוק.

- א. $2 \times 43 = 80 + 6 =$ _____
- ב. $3 \times 31 = 90 + 3 =$ _____
- ג. $4 \times 15 = 40 + 20 =$ _____
- ד. $6 \times 14 = 60 + 24 =$ _____

2 • קל השלימו את טבלת הפירוק.

תרגיל	כפל העשרות	כפל האחדות	התוצאה
5×24			
3×67			
8×32			
9×15			

7 •• בינוני אומדן: בחרו את התוצאה הקרובה ביותר.

א. 5×61 קרוב ל:

30 ○ 3,000 ○ 300 ○

ב. 302×3 קרוב ל:

300 ○ 900 ○ 600 ○

8 •• בינוני נכון או לא נכון?

א. בכפל במאונך מתחילים מספרת האחדות.

ב. $7 \times 34 = 218$

ג. $2 \times 409 = 818$

ד. $8 \times 25 = 200$

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

9 •• בינוני חשבו ומיינו: התוצאה זוגית או אי-זוגית?

8×43 | 7×15 | 6×21 | 5×33 | 4×17 | 3×25

אי-זוגית	זוגית

10 •• בינוני הסבירו: יואב פתר 3×48 וכתב 124. מה הטעות שלו? פתרו נכון.

יריד ספרים

בבית הספר נערך יריד ספרים. דוכן ספרי הילדים הציג 6 מדפים, ובכל מדף 35 ספרים. ספר קומיקס עלה 28 שקלים.

מיכל קנתה 3 ספרי קומיקס. אורי, המוכר, סידר גם 4 ארגזים של ספרי מדע, ובכל ארגז 125 ספרים. בסוף היום כמעט לא נשארו ספרים על המדפים.

ביריד היו גם פינת קריאה ושולחן יצירה לילדים הקטנים. סופרת מוכרת הקריאה קטע מהספר החדש שלה וחתמה על ספרים לתלמידים.

11 • בינוני לפי הסיפור: כמה ספרים היו על המדפים בדוכן ספרי הילדים? פתרו במאונך.

12 •• בינוני **לפי הסיפור: כמה שילמה מיכל?**

13 • בינוני לפי הסיפור: כמה ספרי מדע היו בארגזים?

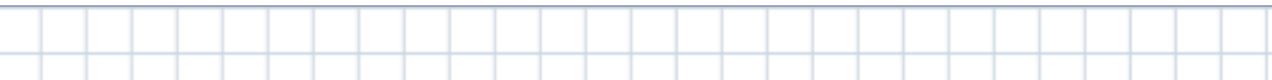
14 ... אתגר **אתגר:** בחרו ספרות מתוך 3, 5, 7 (כל ספרה פעם אחת) ובנו תרגיל $\square \times \square \square$ עם התוצאה הגדולה ביותר. הסבירו.

● קל

15

● קל

16

●● בינוני

17

18

דרך פתרון:

19

48 ספרים. כמה ספרים יש על כל המדפים?

דרך פתרון:

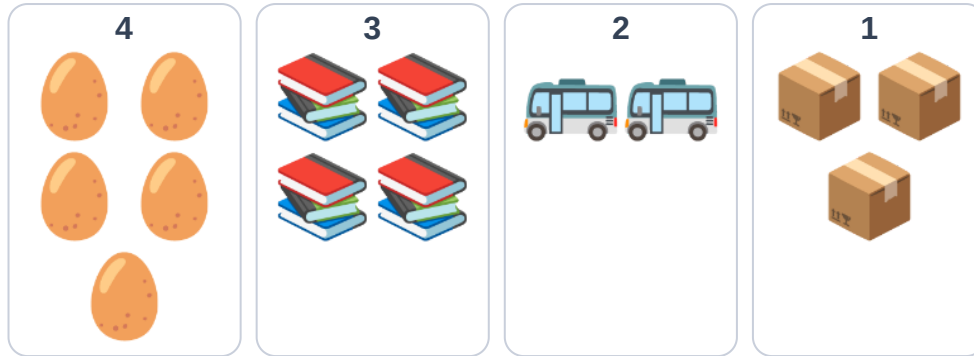
20

21

התרגיל.

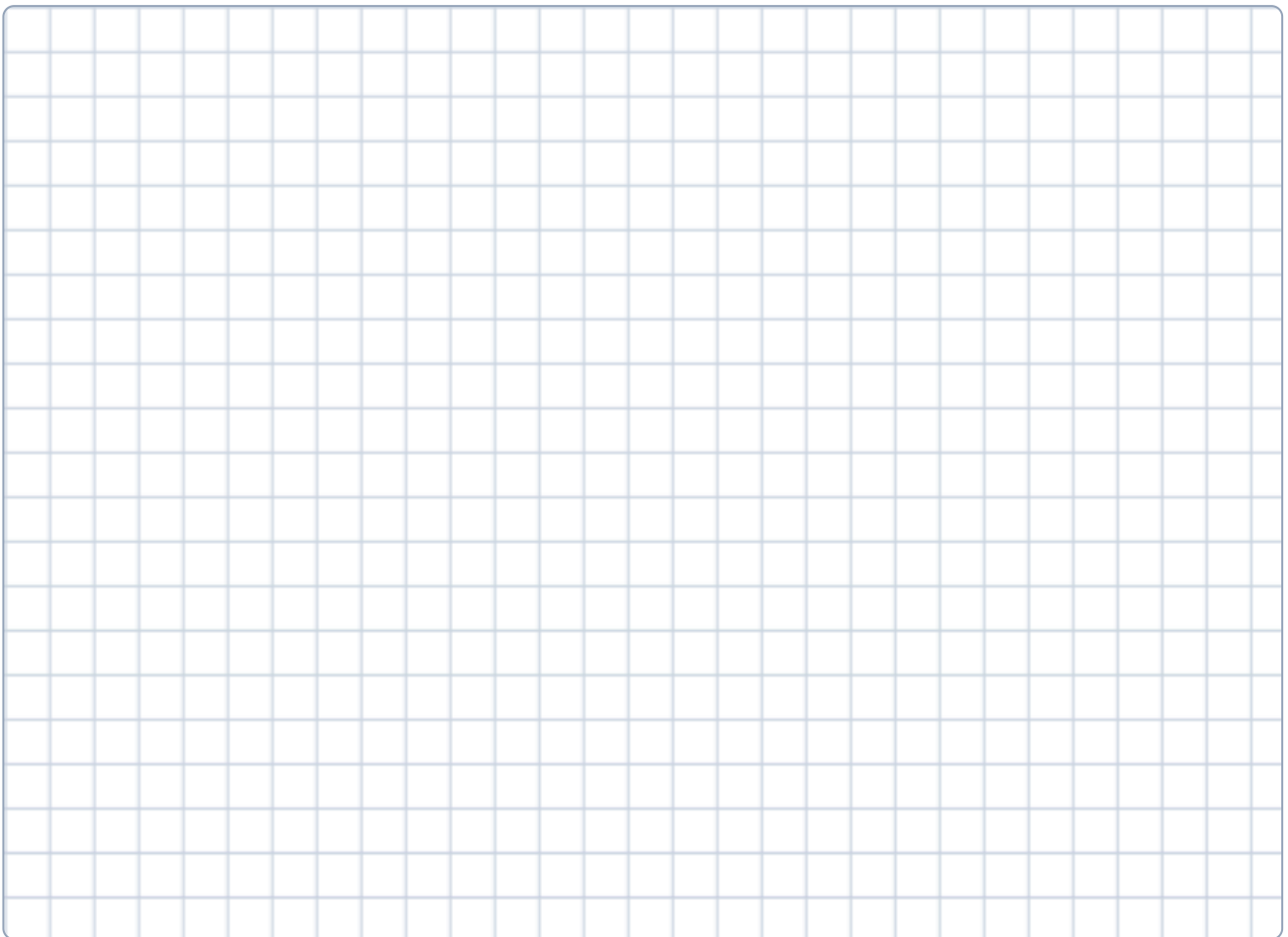
$$= 23 \times 3 \quad .1$$
$$= 14 \times 5 \quad .2$$
$$= 32 \times 4 \quad .3$$
$$= 27 \times 2 \quad .4$$
$$= 45 \times 6 \quad .5$$

22 התאימו תמונה לתרגיל: כתבו בריבוע את מספר התמונה.

- בכל תבנית 12 ביצים. בחמש תבניות: $5 \times 12 = 60$ ☐
- בכל ארגז 24 בקבוקים. בשלושה ארגזים: $3 \times 24 = 72$ ☐
- בכל אוטובוס 45 נוסעים. בשני אוטובוסים: $2 \times 45 = 90$ ☐
- בכל מדף 16 ספרים. בארבעה מדפים: $4 \times 16 = 64$ ☐

מקום לחישובים, לטיוטה ולתרגול נוסף

חילוק בתחום המאה עם שארית וסימני התחלקות

ב-2, 5, 10

פרק
6

חילוק עם שארית

מחפשים בלוח הכפל את המכפלה הגדולה ביותר שאינה גדולה מהמחולק. מה שנשאר הוא השארית.

דוגמה:

$$38 - 36 = 2, 6 \times 6 = 36$$

$$38 : 6 = 6 \text{ (שארית 2)}$$

שני כללים חשובים

- השארית תמיד קטנה מהמחלק.
- בדיקה: מנה $\times$ מחלק + שארית = מחולק.

סימני התחלקות

מתחלק ב-	אם ספרת האחדות	דוגמה
2	0, 2, 4, 6, 8	74
5	0 או 5	85
10	0	60

זכרו! השארית תמיד קטנה מהמחלק. בודקים: מנה $\times$ מחלק + שארית = מחולק.

דוגמה פתורה: $47 : 9 = \underline{\quad}$

- בעמודת ה-5: $5 \times 9 = 45$, ו- $6 \times 9 = 54$ גדול מדי.
 - המנה 5, השארית 2. $47 - 45 = 2$.
 - בדיקה: $5 \times 9 + 2 = 47$.
- התשובה:** 5 (שארית 2)

איך פותרים?

1. שלב 1: מחפשים בלוח הכפל את המכפלה הגדולה ביותר של המחלק שאינה גדולה מהמחולק. למשל ב- $38 : 5$ זו 35, כי $7 \times 5 = 35$.
2. שלב 2: המנה היא 7. מחשבים את השארית: $38 - 35 = 3$.
3. שלב 3: בודקים שהשארית קטנה מהמחלק (3 קטן מ-5), וכותבים: $38 : 5 = 7$ (שארית 3).
4. שלב 4: סימני התחלקות: ב-2 – ספרת האחדות זוגית; ב-5 – ספרת האחדות 0 או 5; ב-10 – ספרת האחדות 0.

דוגמה פתורה: 26 תלמידים מתחלקים לקבוצות של 4. כמה קבוצות שלמות יהיו, וכמה

תלמידים יישארו?

1. מחשבים $26 : 4$
2. $6 \times 4 = 24$, ו- $7 \times 4 = 28$ גדול מדי
3. $26 - 24 = 2$

התשובה: 6 קבוצות שלמות, ו-2 תלמידים נשארים

1 • קל חלקו ומלאו את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
$15 : 2$		
$20 : 3$		
$33 : 4$		
$48 : 5$		
$55 : 6$		
$71 : 8$		

2 • קל השלימו את השארית.

- א. $16 : 3 = 5$ (שארית _____)
- ב. $38 : 7 = 5$ (שארית _____)
- ג. $43 : 5 = 8$ (שארית _____)
- ד. $66 : 9 = 7$ (שארית _____)

3 • קל השלימו את המנה.

- א. $31 : 4 =$ _____ (שארית 3)
 ב. $44 : 9 =$ _____ (שארית 8)
 ג. $57 : 6 =$ _____ (שארית 3)
 ד. $79 : 10 =$ _____ (שארית 9)

4 •• בינוני בחרו.

- א. $53 : 7 =$
 8 (שארית 3) 7 (שארית 4) 7 (שארית 3)
 ב. מה השארית הגדולה ביותר האפשרית בחילוק ב-9?
 10 8 9

5 •• בינוני מיינו את המספרים: מתחלק ב-5 או לא מתחלק ב-5?

85 58 70 13 95 60 42 25

לא מתחלק ב-5	מתחלק ב-5

6 • קל סמנו ✓ אם המספר מתחלק, ו-× אם לא.

מספר	ב-2	ב-5	ב-10
20			
45			
58			
81			
90			

7

●● בינוני

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

ב. $36 : 5 = 7$ (שארית 1)

ג. מספר שספרת האחדות שלו 5 מתחלק ב-2.

ד. $40 : 6 = 6$ (שארית 6)

8

●● בינוני

טור א

טור ב

$5 \times 9 + 5 = 50$ ☐

$4 \times 8 + 3 = 35$

$8 \times 7 + 6 = 62$

$$7 \times 4 + 1 = 29 \quad \square$$

$$29:4 = 7.1 \text{ (שארית 1)}$$

$$35 : 8 = 4.2 \text{ (שארית 3)}$$

$$62:7 = 8.3 \text{ (שארית 6)}$$

$$50 : 9 = 5.4 \text{ (שארית 5)}$$

9

●● בינוני

10

●● בינוני

הסבירו: עומר פתר $5 = 4 : 26$ (שארית 6). מה הטעות שלו? פתרו נכון.

בחנות הצעצועים

בחנות הצעצועים של דניאל הגיע משלוח של 46 מכוניות צעצוע. דניאל סידר אותן בקופסאות, 5 מכוניות בכל קופסה.

תמר באה לקנות מדבקות. היו לה 38 שקלים, וכל חבילת מדבקות עלתה 4 שקלים. היא קנתה כמה שיותר חבילות.

החנות של דניאל היא אחת החנויות האהובות בשכונה. יש בה משחקי קופסה, בובות, כדורים ופאזלים. ילדים באים אליה אחרי הלימודים רק כדי להסתכל על הצעצועים החדשים שהגיעו.

11 ●● בינוני **לפי הסיפור: כמה קופסאות מלאות סידר דניאל? כמה מכוניות נשארו בלי קופסה?**

12 ●● בינוני **לפי הסיפור: כמה חבילות מדבקות קנתה תמר, וכמה כסף נשאר לה?**

13 ●● בינוני **לפי הסיפור: כמה קופסאות צריך כדי שכל 46 המכוניות יהיו בקופסאות? הסבירו.**

14 ●●● אתגר **אתגר: המספר דו-ספרתי, מתחלק ב-2 וב-5, ובחילוק ב-7 נותן שארית 3. מצאו את כל האפשרויות.**

18

19

20 **...אתגר** בארגז אחד יש 47 אגסים, ובארגז שני 34 אגסים. מסדרים את כל האגסים בסלים של 9. כמה סלים מלאים יהיו? האם יישארו אגסים?

דרך פתרון:

תשובה:

21 פתרו. גזרו את כרטיסי התרגילים, והדביקו כל תרגיל בעמודה המתאימה.

אין שארית

יש שארית

הדביקו כאן

הדביקו כאן

הדביקו כאן

הדביקו כאן

הדביקו כאן

הדביקו כאן

22 מתחו קו מכל תרגיל אל התשובה שלו.

● א.4 שארית 3

17:5.1

● ב. 9 שארית 2

23:4.2

● ג. 3 שארית 2

29 : 3 .3

● ד.7 שארית 1

50 : 7.4

● ה. 5 שארית 3

35 : 8.5

סדר פעולות, סוגריים ובעיות כפל וחילוק דו-שלביות

פרק
7

סדר הפעולות

שלב	מה מחשבים	דוגמה
1	סוגריים	$(2 + 3) \times 4 = 5 \times 4 = 20$
2	כפל וחילוק	$2 + 3 \times 4 = 2 + 12 = 14$
3	חיבור וחסור, לפי הסדר	$20 - 5 + 3 = 18$

סוגריים משנים את התוצאה

דוגמה:

$(10 - 2) \times 3 = 24$

$10 - 2 \times 3 = 4$

פותרים בעיה דו-שלבית

- קוראים ושואלים: מה צריך לדעת קודם?
- שלב 1: מחשבים את מה שחסר.
- שלב 2: עונים על השאלה וכותבים «תשובה».

זכרו! סדר הפעולות: 1. סוגריים. 2. כפל וחילוק. 3. חיבור וחסור. בבעיה מילולית שואלים: מה צריך לדעת קודם?

דוגמה פתורה: 3 חבילות, בכל אחת 6 עוגיות, ועוד 4 עוגיות. כמה עוגיות? —

- שלב 1: $3 \times 6 = 18$ עוגיות בחבילות.
 - שלב 2: $18 + 4 = 22$. בתרגיל אחד: $3 \times 6 + 4 = 22$.
- התשובה:** 22 עוגיות

איך פותרים?

1. שלב 1: קוראים את כל הבעיה ומחליטים מה מחשבים קודם.
2. שלב 2: כותבים תרגיל אחד. חיבור או חיסור שצריך לחשב קודם – שמים בסוגריים, למשל $(8 + 4) \times 3$.
3. שלב 3: סדר פעולות: קודם סוגריים, אחר כך כפל וחילוק, ובסוף חיבור וחיסור. למשל: $5 + 2$
 $5 + 2 = 7$
 $7 \times 4 = 28$
4. שלב 4: כותבים תשובה במשפט ובודקים שהיא הגיונית.

דוגמה פתורה: חשבו: $(12 - 4) \times 6$

1. קודם הסוגריים: $12 - 4 = 8$
2. אחר כך הכפל: $8 \times 6 = 48$
3. בשורה אחת: $(12 - 4) \times 6 = 8 \times 6 = 48$

התשובה: 48

1 • קל חשבו לפי סדר הפעולות.

- א. $3 + 2 \times 5 =$ _____
- ב. $15 - 3 \times 4 =$ _____
- ג. $8 \times 3 + 6 =$ _____
- ד. $24 : 6 + 9 =$ _____
- ה. $30 - 21 : 3 =$ _____
- ו. $9 + 4 \times 0 =$ _____

2 • קל חשבו עם סוגריים.

- א. $(3 + 2) \times 5 =$ _____
- ב. $(15 - 3) \times 4 =$ _____
- ג. $8 \times (3 + 6) =$ _____
- ד. $(24 + 6) : 6 =$ _____
- ה. $(30 - 21) : 3 =$ _____
- ו. $(9 + 4) \times 0 =$ _____

3 • קל השלימו את הטבלה.

תוצאה	מה מחשבים קודם?	תרגיל
		$7 + 3 \times 6$
		$(7 + 3) \times 6$
		$50 - 40 : 5$
		$(50 - 40) : 5$

4 •• בינוני בחרו את התוצאה הנכונה.

א. $= 12 + 6 : 3$

$18 \circ \quad 14 \circ \quad 6 \circ$

ב. $= (12 + 6) : 3$

$18 \circ \quad 14 \circ \quad 6 \circ$

ג. $= 5 \times 6 - 4 \times 2$

$26 \circ \quad 22 \circ \quad 52 \circ$

5 •• בינוני נכון או לא נכון?

א. תמיד מחשבים קודם את הפעולה הראשונה משמאל.

ב. $(5 + 5) \times 5 = 50$

ג. $5 + 5 \times 5 = 50$

ד. $36 : 6 - 2 = 4$

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

6 • קל התאימו לכל בעיה את התרגיל.

טור א

1. 3 חולצות ב-20 ש"ח ועוד כובע ב-15 ש"ח

2. 3 ילדים, כל אחד קנה חולצה ב-20 וכובע ב-15

3. היו 50 ש"ח, קנו 3 מחברות ב-5 ש"ח

4. היו 50 ש"ח, קיבלו עוד 10, וחילקו שווה ל-3

טור ב

$(50 + 10) : 3$ ☐

$50 - 3 \times 5$ ☐

$3 \times (20 + 15)$ ☐

$3 \times 20 + 15$ ☐

7

48 : 2

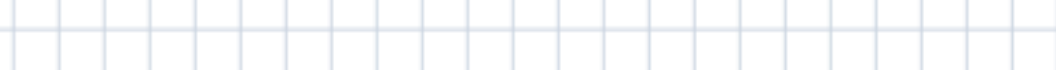
16

8

(9 1) $\times 4 = 40$.T

9

10

הכנות לפיקניק

משפחת כהן יוצאת לפיקניק בפארק. אבא קנה 5 חבילות פיתות, ובכל חבילה 8 פיתות. בבית היו עוד 6 פיתות. דניאל ואחותו תמר הכינו 4 קערות סלט, ובכל קערה 3 עגבניות ו-2 מלפפונים. במשפחה 8 אנשים. בסוף הפיקניק חילקו את כל 48 התותים שהביאו, שווה בשווה בין כולם. הם בחרו מקום מוצל מתחת לעץ גדול, פרשו שמיכה ושיחקו בכדור. סבתא הביאה עוגה שאפתה בבוקר, וכולם אמרו שזה היה הפיקניק הכי טעים שהיה להם.

11 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה פיתות היו בפיקניק? כתבו תרגיל אחד ותשובה.

12 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה ירקות (עגבניות ומלפפונים) שמו בכל הקערות? כתבו תרגיל עם סוגריים.

13 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה תותים קיבל כל אחד? כמה תותים קיבלו דניאל ותמר יחד?

14 **●●● אתגר** אתגר: כתבו בעיה מילולית קצרה שהתרגיל שלה הוא $7 \times (10 - 4)$, ופתרו אותה.

15 • קל לאריאל יש 3 קופסאות, ובכל קופסה 10 גולות. הוא נתן לאחיו 6 גולות. כמה גולות נשארו לאריאל?

[illegible]

תשובה:

16 • קל בחנות יש 5 ארגזים, ובכל ארגז 6 מלונים, ועוד 4 מלונים על הדלפק. כמה מלונים יש בחנות?

[illegible]

תשובה:

17 •• בינוני בשבוע הראשון קרא עומר 12 עמודים, ובשבוע השני 18 עמודים. אחיו הגדול קרא פי 2 ממנו. כמה עמודים קרא האח?

[illegible]

תשובה:

18

דרך פתרון:

19

דרך פתרון:

ביאורי מילים

סדר פעולות

קודם כפל וחילוק, ואחר כך חיבור וחיסור

סוגריים

מה שבתוך הסוגריים פותרים ראשון

בעיה דו-שלבית

בעיה שפותרים בשני תרגילים זה אחרי זה

✎ כתבו תרגיל עם סוגריים, ופתרו אותו.

 מקום לחישובים, לטיוטה ולתרגול נוסף

חזרה – מה למדנו?

1 חשבו.

- א. $6 + 6 + 6 + 6 = \underline{\hspace{2cm}} \times 6$
- ב. $7 \times 8 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ג. $63 : 9 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ד. $5 \times 70 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ה. $4 \times 36 = \underline{\hspace{2cm}}$
- ו. $29 : 4 = 7$ (שארית $\underline{\hspace{2cm}}$)
- ז. $3 + 4 \times 5 = \underline{\hspace{2cm}}$

2 התאימו לכל מושג את הדוגמה.

טור א

טור ב

1. מכפלה

$9 \times 0 = 0$ ☐

2. מנה

ב- $3 = 17 : 5$ (שארית 2) – המספר 2 ☐

3. שארית

ב- $24 = 4 \times 6$ – המספר 24 ☐

4. חוק החילוף

$3 \times 8 = 8 \times 3$ ☐

5. כפל ב-0

ב- $7 = 35 : 5$ – המספר 7 ☐

3 נכון או לא נכון?

א. מספר שספרת האחדות שלו 0 מתחלק ב-2, ב-5 וב-10.

ב. $6 \times 50 = 30$

ג. $18 = (2 + 4) \times 3$

ד. השארית יכולה להיות גדולה מהמחלק.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

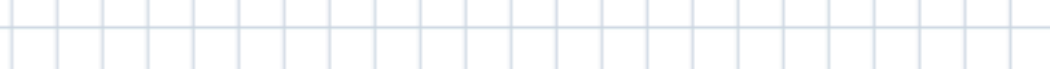
נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

4

תרגיל	תוצאה	תרגיל הפוך / בדיקה
7×9		
$48 : 6$		
3×125		
$44 : 5$		

5

6

7

כל הכבוד!

סיימתי את חוברת העבודה במתמטיקה לכיתה ג'.

חתימת המורה

שם התלמיד/ה

✂ דף גזירה

פרק 1: משמעות הכפל: חיבור חוזר, קבוצות שוות ומערכים

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 10, משימה 21.

3×9	3×4	4×3	5×6
			2×7

פרק 2: לוח הכפל עד 10×10 , חוק החילוף ותכונות 0 ו-1

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 19, משימה 21.

6×6	4×9	2×6	3×8
		3×4	4×6

פרק 3: החילוק: חלוקה שווה והקשר בין כפל לחילוק

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 27, משימה 21.

7	4	8	9
			6

פרק 4: כפל בעשרות שלמות ובמאות שלמות

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 35, משימה 22.

4×30	2×100	6×20	8×30
		3×80	5×40

פרק 5: כפל במאונך בגורם חד-ספרתי

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 43, משימה 21.

70	54	128	69
			270

פרק 6: חילוק בתחום המאה עם שארית וסימני התחלקות ב-2, 5 ו-10

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 52, משימה 21.

$36 : 6$	$29 : 3$	$42 : 7$	$20 : 4$
		$17 : 5$	$23 : 4$

פרק 7: סדר פעולות, סוגריים ובעיות כפל וחילוק דו-שלביות

✂ גזרו את הכרטיסים לאורך הקו המקווקו והדביקו בעמוד 60, משימה 21.

20	7	17	10
			14

תשובות לחוברת

פרק 1: משמעות הכפל: חיבור חוזר, קבוצות שוות ומערכים

1 • קל השלימו את תרגיל הכפל.

א. $6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 5 \times 6$

ב. $9 + 9 + 9 = 3 \times 9$

ג. $2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 7 \times 2$

ד. $10 + 10 + 10 = 3 \times 10$

2 • קל חשבו בעזרת חיבור חוזר.

א. $2 \times 7 = 14$

ב. $3 \times 8 = 24$

ג. $4 \times 5 = 20$

ד. $5 \times 3 = 15$

ה. $3 \times 9 = 27$

ו. $6 \times 2 = 12$

3 • קל השלימו את טבלת המערכים.

שורות	בכל שורה	תרגיל	מספר המשבצות
2	7	2×7	14
4	4	4×4	16
3	6	3×6	18
5	5	5×5	25
7	2	7×2	14

4 • קל התאימו לכל סיפור את התרגיל.

טור א

טור ב

1. 3 שקיות, בכל שקית 5 תפוחים

5×3

2. 5 שקיות, בכל שקית 3 תפוחים

3×5

3. 2 אופניים, לכל אחד 2 גלגלים

2×2

4. 6 ילדים, לכל ילד 2 ידיים

6×2

5. 4 שולחנות, ליד כל שולחן 4 כסאות

4×4

5 • בינוני נכון או לא נכון?

א. $5 + 5 + 5 + 5 = 4 \times 5$ **נכון**

ב. אפשר לכתוב $3 + 4 + 5$ כתרגיל כפל אחד. **לא נכון** – אפשר לכתוב תרגיל כפל רק כשמחברים את אותו מספר

ג. במערך של 6 שורות ו-2 עמודות יש 12 משבצות. **נכון**

ד. $8 \times 1 = 9$ **לא נכון** – $8 \times 1 = 8$

6 • קל השלימו את הסדרות (קפיצות שוות).

א. 0, 4, 8, 12, **16**, 20

ב. 0, 6, 12, **18**, 24

ג. 0, 10, 20, 30, **40**

ד. 0, 7, 14, **21**, 28

7 • בינוני מה התוצאה?

א. 4 קפיצות של 5 על ישר המספרים מגיעות ל:

9 ○ **20** ● 45 ○

ב. 3 קבוצות של 7:

37 ○ **21** ● 10 ○

ג. $8 + 8 + 8 + 8$:

32 ● 48 ○ 24 ○

8 •• בינוני מיינו: האם אפשר לכתוב את החיבור כתרגיל כפל אחד?

אפשר	אי אפשר
$3 + 3 + 3 + 3, 9 + 9 + 9, 7 + 7, 4 + 4 + 4$	$1 + 2 + 3, 5 + 6, 2 + 3 + 2$

9 •• בינוני שרטטו מערך של 3 שורות ו-8 עמודות. כתבו שני תרגילי כפל שמתאימים לו.

תשובה אפשרית: $3 \times 8 = 24$ וגם $8 \times 3 = 24$.

10 •• בינוני תמר אומרת: « 2×9 שווה 11». הסבירו מה הטעות ותקנו.

תשובה אפשרית: תמר חיברה $2 + 9$. נכון: $2 \times 9 = 9 + 9 = 18$.

11 •• בינוני לפי הסיפור: כמה לחמניות יש על מגש אחד?

תשובה אפשרית: $5 \times 4 = 20$. תשובה: על מגש אחד יש 20 לחמניות.

12 •• בינוני לפי הסיפור: כמה לחמניות אופה סבא דניאל בבוקר אחד (3 מגשים)?

תשובה אפשרית: $20 + 20 + 20 = 60$ (3×20). תשובה: 60 לחמניות.

13 •• בינוני לפי הסיפור: כמה עוגיות ארז עומר?

תשובה אפשרית: $7 \times 6 = 42$. תשובה: עומר ארז 42 עוגיות.

14 ••• אתגר אתגר: באולם יש 18 כסאות, מסודרים בשורות שוות, ובכל שורה יותר מ-2 כסאות ופחות מ-9. כמה שורות יכולות להיות? מצאו את כל האפשרויות.

תשובה אפשרית: 3 שורות של 6, או 6 שורות של 3. (2×9) ו- 9×2 לא מתאימים, כי בשורה צריכים להיות 3 עד 8 כסאות.)

15 • קל בחנות הירקות יש 6 שקיות, ובכל שקית 5 תפוחים. כמה תפוחים יש בכל השקיות?

דרך פתרון: $6 \times 5 = 30$; $5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5 = 30$
תשובה: בכל השקיות יש 30 תפוחים.

16 • קל לכל זוג אופניים יש 2 גלגלים. בחצר בית הספר עומדים 9 זוגות אופניים. כמה גלגלים יש להם בסך הכול?

דרך פתרון: $9 \times 2 = 18$
תשובה: יש להם 18 גלגלים.

17 • בינוני בחדר האוכל יש 5 שולחנות, ועל כל שולחן 7 צלחות. כמה צלחות יש על כל השולחנות?

דרך פתרון: $5 \times 7 = 35$; $7 + 7 + 7 + 7 + 7 = 35$
תשובה: על השולחנות יש 35 צלחות.

18 • בינוני למיכל יש 8 גולות. לעידו יש פי 3 גולות ממיכל. כמה גולות יש לעידו?

דרך פתרון: פי 3 פירושו 3 פעמים $3 \times 8 = 24$; $8 + 8 + 8 = 24$
תשובה: לעידו יש 24 גולות.

19 • •• אתגר בשיעור ספורט עמדו התלמידים ב-4 טורים, ובכל טור 6 תלמידים. אחר כך הצטרפו עוד 3 תלמידים. כמה תלמידים יש עכשיו בשיעור?

דרך פתרון: $24 + 3 = 27$; $4 \times 6 = 24$
תשובה: בשיעור יש עכשיו 27 תלמידים.

20 • •• אתגר לאורי יש 3 קופסאות ובכל אחת 8 עפרונות. למשה יש 2 קופסאות ובכל אחת 10 עפרונות. למי יש יותר עפרונות, ובכמה?

דרך פתרון: לאורי: $3 \times 8 = 24$; למשה: $2 \times 10 = 20$; $24 - 20 = 4$
תשובה: לאורי יש 24 עפרונות ולמשה 20, כלומר לאורי יש יותר ב-4 עפרונות.

21 גזרו את כרטיסי הכפל, והדביקו ליד כל חיבור חוזר את תרגיל הכפל המתאים.

$$3 \times 4$$

$$1. 4 + 4 + 4$$

$$5 \times 6$$

$$2. 6 + 6 + 6 + 6 + 6$$

$$2 \times 7$$

$$3. 7 + 7$$

$$4 \times 3$$

$$4. 3 + 3 + 3 + 3$$

$$3 \times 9$$

$$5. 9 + 9 + 9$$

22 התאימו תמונה לתרגיל: כתבו בריבוע את מספר התמונה.

4	3	2	1
			

3 5 חיפושיות, לכל אחת 6 רגליים: $5 \times 6 = 30$

4 2 תלתנים, לכל אחד 4 עלים: $2 \times 4 = 8$

1 $3 \times 4 = 12$

2 3 אופניים, לכל אחד 2 גלגלים: $3 \times 2 = 6$

פרק 2: לוח הכפל עד 10×10 , חוק החילוף ותכונות 0 ו-1

1 • קל חשבו.

א. $3 \times 7 = 21$

ב. $6 \times 8 = 48$

ג. $9 \times 9 = 81$

ד. $4 \times 7 = 28$

ה. $8 \times 8 = 64$

ו. $7 \times 9 = 63$

ז. $5 \times 6 = 30$

ח. $6 \times 9 = 54$

2 קל • השלימו את קטע לוח הכפל.

10	7	5	3	×
20	14	10	6	2
50	35	25	15	5
70	49	35	21	7
90	63	45	27	9

3 קל • השלימו את המספר החסר.

א. $8 \times 4 = 32$

ב. $6 \times 7 = 42$

ג. $6 \times 0 = 0$

ד. $7 \times 1 = 7$

ה. $9 \times 6 = 54$

ו. $9 \times 5 = 45$

4 קל • השתמשו בחוק החילוף והשלימו.

א. $6 \times 9 = 9 \times 6$

ב. $7 \times 4 = 4 \times 7$

ג. $3 \times 8 = 8 \times 3$

ד. $10 \times 5 = 5 \times 10$

5 קל • התאימו לכל תרגיל את המכפלה שלו.

טור א	טור ב
1. 7×8	3 54
2. 6×7	5 45
3. 9×6	1 56
4. 8×4	4 32
5. 5×9	2 42
6. 3×3	6 9

6 בינוני • נכון או לא נכון?

א. כל מספר כפול 1 שווה לעצמו. **נכון**

ב. $0 \times 5 = 5 \times 0$ **נכון**

ג. $4 \times 9 = 32$ – **לא נכון** $4 \times 9 = 36$

ד. כל המכפלות בעמודת ה-5 נגמרות ב-0 או ב-5. **נכון**

7 בינוני • מיינו את התרגילים: מכפלה זוגית או אי-זוגית?

מכפלה זוגית	מכפלה אי-זוגית
$2 \times 7, 8 \times 9, 6 \times 3, 4 \times 7$	$9 \times 3, 5 \times 5, 7 \times 9, 3 \times 5$

8 בינוני • בחרו.

א. $8 \times 6 =$

42 ○ 48 ● 54 ○

ב. איזו מכפלה היא הגדולה ביותר?

5×9 ○ 6×8 ○ **7×7 ●**

ג. $__ \times 9 = 0$

0 ● 1 ○ 9 ○

9 **●● בינוני** הסבירו איך חיבתם: איך עוזר לכם $5 \times 6 = 30$ לחשב את 6×6 ?

תשובה אפשרית: 6×6 הוא פעם אחת 6 יותר מ- $30 + 6 = 36$: 5×6 .

10 **●● בינוני** כתבו במשבצות את כל המכפלות בשורת ה-9 (מ- 1×9 עד 10×9). מה אתם מגלים על סכום הספרות?

תשובה אפשרית: 9, 18, 27, 36, 45, 54, 63, 72, 81, 90. סכום הספרות של כל מכפלה הוא 9.

11 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה ספרי קומיקס יש על המדף?

תשובה אפשרית: $54 = 6 \times 9$. תשובה: 54 ספרים.

12 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה מדבקות צריך כדי להדביק על 9 ספרים מקופסה אחת?

תשובה אפשרית: $18 = 2 \times 9$. תשובה: 18 מדבקות.

13 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה כריות יש על הכורסאות? איזה כלל של כפל מצאתם כאן?

תשובה אפשרית: $4 = 1 \times 4$. תשובה: 4 כריות. כפל ב-1: המספר לא משתנה.

14 **●● אתגר** אתגר: איתי חשב מספר מלוח הכפל. כשכופלים אותו ב-7 מקבלים 49, וכשכופלים אותו ב-0 מקבלים 0. מה המספר? ומה יקבל איתי אם יכפול אותו ב-1?

תשובה אפשרית: המספר הוא 7 ($7 \times 7 = 49$). $7 \times 1 = 7$.

קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

בעיות מילוליות

15 **● קל** לכל חיפושית יש 6 רגליים. כמה רגליים יש ל-5 חיפושיות?

דרך פתרון: $5 \times 6 = 30$
תשובה: ל-5 חיפושיות יש 30 רגליים.

16 • קל בכל קופסה יש 8 טושים. כמה טושים יש ב-4 קופסאות?

דרך פתרון: $4 \times 8 = 32$
תשובה: ב-4 קופסאות יש 32 טושים.

17 •• בינוני עידו קורא 7 עמודים בכל יום. כמה עמודים יקרא ב-9 ימים?

דרך פתרון: $9 \times 7 = 63$; אפשר לבדוק: $10 \times 7 = 70$, ו- $70 - 7 = 63$
תשובה: עידו יקרא 63 עמודים.

18 •• בינוני ביום מבצע מחיר כרטיס לגן החיות לתלמיד הוא 1 ₪. כמה ישלמו 27 תלמידים?

דרך פתרון: $27 \times 1 = 27$; כל מספר כפול 1 שווה לעצמו.
תשובה: התלמידים ישלמו 27 ₪.

19 ••• אתגר בספריית בית הספר יש 5 מדפים ועל כל אחד 8 ספרים, ועוד 3 מדפים ועל כל אחד 9 ספרים. כמה ספרים יש על כל המדפים?

דרך פתרון: $40 = 5 \times 8$; $27 = 3 \times 9$; $67 = 27 + 40$
תשובה: על המדפים יש 67 ספרים.

20 ••• אתגר במטע בקיבוץ יש 7 שורות של 8 עצי תפוח, ו-6 שורות של 9 עצי אגס. מאילו עצים יש יותר, ובכמה?

דרך פתרון: תפוחים: $56 = 7 \times 8$; אגסים: $54 = 6 \times 9$; $2 = 56 - 54$
תשובה: יש 56 עצי תפוח ו-54 עצי אגס, כלומר עצי התפוח רבים יותר ב-2.

21 פתרו. גזרו את כרטיסי התרגילים, והדביקו כל תרגיל מתחת לתוצאה שלו.

36

24

12

$$6 \times 6$$

$$4 \times 6$$

$$3 \times 4$$

$$4 \times 9$$

$$3 \times 8$$

$$2 \times 6$$

22 מתחו קו מכל תרגיל אל התוצאה שלו.

$$56 \text{ ב.} \leftarrow 7 \times 8 \text{ 1.}$$

$$54 \text{ ג.} \leftarrow 6 \times 9 \text{ 2.}$$

$$9 \text{ ה.} \leftarrow 9 \times 1 \text{ 3.}$$

$$0 \text{ ד.} \leftarrow 5 \times 0 \text{ 4.}$$

$$64 \text{ א.} \leftarrow 8 \times 8 \text{ 5.}$$

פרק 3: החילוק: חלוקה שווה והקשר בין כפל לחילוק

1 • קל חשבו.

$$12 : 2 = 6 \text{ א.}$$

$$25 : 5 = 5 \text{ ב.}$$

$$24 : 3 = 8 \text{ ג.}$$

$$28 : 4 = 7 \text{ ד.}$$

$$42 : 6 = 7 \text{ ה.}$$

$$63 : 7 = 9 \text{ ו.}$$

$$48 : 8 = 6 \text{ ז.}$$

$$81 : 9 = 9 \text{ ח.}$$

2 • קל השלימו את הטבלה.

מחולק	מחלק	מנה	בדיקה בכפל
30	6	5	$5 \times 6 = 30$
56	7	8	$8 \times 7 = 56$
36	4	9	$9 \times 4 = 36$
72	9	8	$8 \times 9 = 72$
50	10	5	$5 \times 10 = 50$

3 • קל השלימו את משפחת התרגילים.

א. $24 : 8 = 3 \leftarrow 8 \times 3 = 24$

ב. $54 : 9 = 6 \leftarrow 6 \times 9 = 54$

ג. $49 : 7 = 7 \leftarrow 7 \times 7 = 49$

ד. $30 : 5 = 6 \leftarrow 5 \times 6 = 30$

4 • קל התאימו לכל תרגיל חילוק את תרגיל הכפל שעוזר לפתור אותו.

טור א	טור ב
1. $32 : 8$	$4 \times 8 = 32$ 1
2. $45 : 5$	$9 \times 5 = 45$ 2
3. $42 : 7$	$3 \times 6 = 18$ 4
4. $18 : 6$	$6 \times 7 = 42$ 3
5. $70 : 10$	$7 \times 10 = 70$ 5

5 • בינוני נכון או לא נכון?

א. כל מספר מחולק ב-1 שווה לעצמו: $9 : 1 = 9$. **נכון**

ב. בתרגיל $20 : 4 = 5$, המספר 20 הוא המחולק. **נכון**

ג. $48 : 6 = 8$ – **לא נכון** $48 : 6 = 8$

ד. חילוק וכפל הן פעולות הפוכות. **נכון**

6 ביוני בחרו.

א. מה המנה בתרגיל $56 : 7$?

9 ☐ 7 ☐ 8 ☒

ב. 6 ילדים חילקו ביניהם 30 גולות שווה בשווה. כמה קיבל כל ילד?

5 ☒ 6 ☐ 24 ☐

7 ביוני מיינו את הבעיות: איזו שאלה שואלת «כמה בכל קבוצה?» ואיזו «כמה קבוצות?»

כמה בכל קבוצה?	כמה קבוצות?
20 כדורים ל-4 ילדים, כמה לכל ילד? 18 עפרונות ל-3 קלמרים, כמה בכל קלמר?	20 כדורים, 5 בכל שק. כמה שקים? 18 עפרונות, 6 בכל קלמר. כמה קלמרים?

8 ביוני השלימו את המספר החסר.

א. $27 : 3 = 9$

ב. $40 : 8 = 5$

ג. $63 : 9 = 7$

ד. $40 : 4 = 10$

9 ביוני שרטטו 24 ריבועים במעך של 4 שורות. כמה ריבועים בכל שורה? כתבו תרגיל חילוק ותרגיל כפל.

תשובה אפשרית: בכל שורה 6 ריבועים: $24 : 4 = 6$, $4 \times 6 = 24$.

10 ביוני הסבירו: נועם אומר ש- $35 : 5 = 6$. מה הטעות שלו, ואיך אפשר לגלות אותה?

תשובה אפשרית: בודקים בכפל: $6 \times 5 = 30$, לא 35. התשובה הנכונה: $35 : 5 = 7$, כי $7 \times 5 = 35$.

11 ביוני לפי הסיפור: כמה תפוזים היו בכל שקית?

תשובה אפשרית: $36 : 4 = 9$. תשובה: 9 תפוזים בכל שקית.

12 **●● בינוני** לפי הסיפור: בכמה שקיות שם המוכר את המלפפונים?

תשובה אפשרית: $3 = 5 : 15$. תשובה: ב-3 שקיות.

13 **●● בינוני** לפי הסיפור: כמה תמרים היו בכל צלחת? כתבו גם את תרגיל הבדיקה.

תשובה אפשרית: $7 = 3 : 21$. בדיקה: $21 = 7 \times 3$. תשובה: 7 תמרים בכל צלחת.

14 **●●● אתגר** אתגר: למיכל יש בין 20 ל-30 חרוזים. אם תחלק אותם ל-4 צמידים או ל-6

צמידים, לא יישאר אף חרוז. כמה חרוזים יש למיכל?

תשובה אפשרית: $6 = 4 : 24$ וגם $4 = 6 : 24$. (12 ו-36 לא בין 20 ל-30).

קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

בעיות מילוליות

15 **● קל** סבתא אפתה 30 עוגיות וסידרה אותן שווה בשווה על 3 צלחות. כמה עוגיות יש על כל צלחת?

דרך פתרון: $10 = 3 : 30$; בדיקה: $30 = 10 \times 3$
תשובה: על כל צלחת יש 10 עוגיות.

16 **● קל** בחבילה יש 18 עפרונות. נועם נותן 2 עפרונות לכל תלמיד. לכמה תלמידים יספיקו העפרונות?

דרך פתרון: $9 = 2 : 18$; בדיקה: $18 = 9 \times 2$
תשובה: העפרונות יספיקו ל-9 תלמידים.

17 **●● בינוני** באוטובוס של הטיול יש 36 מקומות ישיבה, 4 מקומות בכל שורה. כמה שורות יש באוטובוס?

דרך פתרון: $9 = 4 : 36$; בדיקה: $36 = 9 \times 4$
תשובה: באוטובוס יש 9 שורות.

18 ●● בינוני מיכל קנתה 7 מחברות זהות ושילמה 63 ש. כמה עלתה מחברת אחת?

דרך פתרון: $63 : 7 = 9$; בדיקה: $7 \times 9 = 63$
תשובה: מחברת אחת עלתה 9 ש.

19 ●●● אתגר דניאל קנה לחגיגת הסיום 4 חבילות, ובכל חבילה 6 בלונים. הוא חילק את כל הבלונים שווה בשווה ל-3 כיתות. כמה בלונים קיבלה כל כיתה?

דרך פתרון: $4 \times 6 = 24$; $24 : 3 = 8$
תשובה: כל כיתה קיבלה 8 בלונים.

20 ●●● אתגר בארגז היו 50 תפוזים. 5 תפוזים היו רקובים וזרקו אותם. את השאר חילקו שווה בשווה ל-9 משפחות. כמה תפוזים קיבלה כל משפחה?

דרך פתרון: $50 - 5 = 45$; $45 : 9 = 5$
תשובה: כל משפחה קיבלה 5 תפוזים.

21 פתרו. גזרו את כרטיסי המנות, והדביקו כל מנה ליד תרגיל החילוק.

4

1. $24 : 6 =$

7

2. $35 : 5 =$

9

3. $72 : 8 =$

6

4. $18 : 3 =$

8

5. $40 : 5 =$

ביאורי מילים

מחולק	המספר שמחלקים: ב-6 : 24 הוא 24
מחלק	המספר שמחלקים בו: ב-6 : 24 הוא 6
מנה	התוצאה של החילוק: $24 : 6 = 4$
תרגיל הפוך	כפל שבודק חילוק: $4 \times 6 = 24$

כתבו תרגיל חילוק, ובדקו אותו בתרגיל כפל. תשובה אישית

פרק 4: כפל בעשרות שלמות ובמאות שלמות

1 • קל חשבו.

- א. $8 \times 10 = 80$
- ב. $56 \times 10 = 560$
- ג. $9 \times 100 = 900$
- ד. $10 \times 30 = 300$
- ה. $3 \times 100 = 300$
- ו. $10 \times 10 = 100$

2 • קל חשבו בעזרת לוח הכפל.

- א. $3 \times 40 = 120$
- ב. $5 \times 30 = 150$
- ג. $7 \times 20 = 140$
- ד. $6 \times 60 = 360$
- ה. $9 \times 50 = 450$
- ו. $4 \times 70 = 280$
- ז. $8 \times 80 = 640$
- ח. $7 \times 90 = 630$

3 • קל השלימו את הטבלה.

400	40	4	×
800	80	8	2
400	40	4	1

4 • קל השלימו את טבלת הכפל בעשרות.

70	50	20	×
210	150	60	3
420	300	120	6
560	400	160	8

5 • קל התאימו לכל תרגיל את התוצאה.

טור ב	טור א
250 5	1. 2×400
490 4	2. 3×300
800 1	3. 6×90
900 2	4. 7×70
540 3	5. 5×50
270 6	6. 9×30

6 • בינוני נכון או לא נכון?

א. כשכופלים מספר ב-10, מוסיפים לו 0 בסוף. **נכון**

ב. $8 \times 50 = 40$ **לא נכון** – $8 \times 50 = 400$

ג. $9 \times 40 = 4 \times 90$ **נכון**

ד. $2 \times 300 = 500$ **לא נכון** – $2 \times 300 = 600$

7 ביוני • בחרו.

א. $6 \times 80 =$

480 • 48 ○ 4,800 ○

ב. מה חסר? $4 \times \underline{\quad} = 280$

700 ○ 7 ○ 70 •

8 ביוני • מיינו את התרגילים: התוצאה קטנה מ-300 או גדולה מ-300?

גדולה מ-300	קטנה מ-300
$8 \times 40, 2 \times 200, 7 \times 60, 5 \times 80$	$3 \times 90, 9 \times 30, 6 \times 40, 4 \times 70$

9 ביוני • השלימו את המספר החסר.

א. $9 \times 30 = 270$

ב. $7 \times 60 = 420$

ג. $6 \times 100 = 600$

ד. $4 \times 200 = 800$

10 ביוני • הסבירו: דניאל חישב $5 \times 60 = 30$. מה הטעות שלו? כתבו את התשובה הנכונה.

תשובה אפשרית: דניאל חישב $5 \times 6 = 30$ ושכח להוסיף 0 (כי 60 הן עשרות). נכון: $5 \times 60 = 300$.

11 ביוני • פתרו במשבצות בשתי דרכים: 4×200 (בחיבור חוזר ובעזרת לוח הכפל).

תשובה אפשרית: $200 + 200 + 200 + 200 = 800$. או: $4 \times 2 = 8$, ומוסיפים 800: 00.

12 ביוני • לפי הסיפור: כמה מושבים יש ביציעים?

תשובה אפשרית: $5 \times 80 = 400$. תשובה: 400 מושבים.

13 ביוני • לפי הסיפור: כמה שחקנים הגיעו לטקס? כמה חולצות חילקו?

תשובה אפשרית: $4 \times 20 = 80$. תשובה: הגיעו 80 שחקנים וחילקו 80 חולצות.

14 •• בינוני לפי הסיפור: כמה כדורים הזמינה העירייה?

תשובה אפשרית: $90 = 30 \times 3$. תשובה: 90 כדורים.

15 ••• אתגר אתגר: מה גדול יותר, 6×70 או 5×80 ? בכמה? הסבירו.

תשובה אפשרית: $420 = 6 \times 70$, $400 = 5 \times 80$. 420 גדול יותר ב-20.

בעיות מילוליות

קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

16 • קל בכל שורה בגינה שתלו 10 שתילים. כמה שתילים שתלו ב-7 שורות?

דרך פתרון: $70 = 10 \times 7$
תשובה: שתלו 70 שתילים.

17 • קל חבילת עפרונות עולה 20 ₪. כמה עולות 5 חבילות?

דרך פתרון: $100 = 20 \times 5$
תשובה: 5 חבילות עולות 100 ₪.

18 •• בינוני במטע בקיבוץ יש 6 שורות, ובכל שורה 40 עצים. כמה עצים יש במטע?

דרך פתרון: $240 = 4 \times 6$, ולכן $240 = 40 \times 6$
תשובה: במטע יש 240 עצים.

19 ••• בינוני אריאל רוכב על אופניים 300 מטרים בכל דקה. כמה מטרים ירכב ב-3 דקות?

דרך פתרון: $900 = 300 \times 3$
תשובה: אריאל ירכב 900 מטרים.

20 ••• אתגר באולם יש 8 שורות, ובכל שורה 20 כסאות. לטקס הגיעו 150 אורחים, וכל אחד ישב על כיסא. כמה כסאות נשארו פנויים?

דרך פתרון: $160 = 8 \times 20$; $10 = 150 - 160$
תשובה: נשארו 10 כסאות פנויים.

21 ...אתגר משה קנה 2 מחשבוניים במחיר 90 ש"ח כל אחד, ו-3 ספרים במחיר 40 ש"ח כל אחד. כמה שילם משה בסך הכול?

דרך פתרון: $180 + 120 = 300$; $3 \times 40 = 120$; $2 \times 90 = 180$
תשובה: משה שילם 300 ש"ח.

22 פתרו. גזרו את כרטיסי התרגילים, והדביקו כל תרגיל מתחת לתוצאה שלו.

240	200	120
8×30	2×100	6×20
3×80	5×40	4×30

23 מתחו קו מכל תרגיל אל התוצאה שלו.

1. $7 \times 10 \leftarrow$ א. 70

2. $7 \times 100 \leftarrow$ ד. 700

3. $3 \times 30 \leftarrow$ ב. 90

4. $4 \times 200 \leftarrow$ ג. 800

5. $9 \times 50 \leftarrow$ ה. 450

פרק 5: כפל במאונך בגורם חד-ספרתי

1 • קל חשבו בעזרת פירוק.

א. $2 \times 43 = 80 + 6 = 86$

ב. $3 \times 31 = 90 + 3 = 93$

ג. $4 \times 15 = 40 + 20 = 60$

ד. $6 \times 14 = 60 + 24 = 84$

2 • קל השלימו את טבלת הפירוק.

תרגיל	כפל העשרות	כפל האחדות	התוצאה
5×24	$5 \times 20 = 100$	$5 \times 4 = 20$	120
3×67	$3 \times 60 = 180$	$3 \times 7 = 21$	201
8×32	$8 \times 30 = 240$	$8 \times 2 = 16$	256
9×15	$9 \times 10 = 90$	$9 \times 5 = 45$	135

3 •• בינוני פתרו במאונך: 33×3 | 21×4 | 34×2

תשובה אפשרית: $33 \times 3 = 99$; $21 \times 4 = 84$; $34 \times 2 = 68$

4 •• בינוני פתרו במאונך (עם העברה): 86×7 | 57×4 | 39×2

תשובה אפשרית: $86 \times 7 = 602$; $57 \times 4 = 228$; $39 \times 2 = 78$

5 •• בינוני פתרו במאונך: 115×6 | 231×4 | 142×2

תשובה אפשרית: $115 \times 6 = 690$; $231 \times 4 = 924$; $142 \times 2 = 284$

6 • קל התאימו לכל תרגיל את התוצאה.

טור א	טור ב
3×29 1.	182 4
4×18 2.	185 3
5×37 3.	108 6
7×26 4.	198 5
2×99 5.	87 1
9×12 6.	72 2

7 •• בינוני אומדן: בחרו את התוצאה הקרובה ביותר.

א. 5×61 קרוב ל:

300 • 3,000 ○ 30 ○

ב. 302×3 קרוב ל:

900 • 600 ○ 300 ○

8 •• בינוני נכון או לא נכון?

א. בכפל במאונך מתחילים מספרת האחדות. **נכון**

ב. $7 \times 34 = 218$ **לא נכון** – $7 \times 34 = 238$

ג. $2 \times 409 = 818$ **נכון**

ד. $8 \times 25 = 200$ **נכון**

9 •• בינוני חשבו ומיינו: התוצאה זוגית או אי-זוגית?

זוגית	אי-זוגית
$8 \times 43, 6 \times 21, 4 \times 17$	$7 \times 15, 5 \times 33, 3 \times 25$

10 •• בינוני הסבירו: יואב פתר 3×48 וכתב 124. מה הטעות שלו? פתרו נכון.

תשובה אפשרית: $3 \times 8 = 24$: כותבים 4 וזוכרים 2. $3 \times 4 = 12$, ועוד $2 = 14$. התוצאה 144. יואב שכח להוסיף את ה-2 שזכר (כתב 12 במקום 14).

11 •• בינוני לפי הסיפור: כמה ספרים היו על המדפים בדוכן ספרי הילדים? פתרו במאונך.

תשובה אפשרית: $6 \times 35 = 210$. תשובה: 210 ספרים.

12 •• בינוני לפי הסיפור: כמה שילמה מיכל?

תשובה אפשרית: $3 \times 28 = 84$. תשובה: 84 שקלים.

13 •• בינוני לפי הסיפור: כמה ספרי מדע היו בארגזים?

תשובה אפשרית: $4 \times 125 = 500$. תשובה: 500 ספרים.

14 ... אתגר **אתגר:** בחרו ספרות מתוך 3, 5, 7 (כל ספרה פעם אחת) ובנו תרגיל $\square \times \square \square$ עם התוצאה הגדולה ביותר. הסבירו.

תשובה אפשרית: $53 \times 7 = 371$ (בהשוואה: $73 \times 5 = 365$, $75 \times 3 = 225$). את הספרה הגדולה שמים כגורם החד-ספרתי.

קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

בעיות מילוליות

15 • קל **בכל שקית יש 32 גולות. כמה גולות יש ב-2 שקיות?**

דרך פתרון: $32 \times 2 = 64$
תשובה: ב-2 שקיות יש 64 גולות.

16 • קל **בכל שורה באולם הספורט יש 18 מושבים. כמה מושבים יש ב-5 שורות?**

דרך פתרון: במאונך: $18 \times 5 = 90$
תשובה: ב-5 שורות יש 90 מושבים.

17 • בינוני **קבוצת צופים הלכה 16 קילומטרים בכל יום, במשך 7 ימים. כמה קילומטרים הלכה הקבוצה?**

דרך פתרון: במאונך: $16 \times 7 = 112$
תשובה: הקבוצה הלכה 112 קילומטרים.

18 • בינוני **בבית הדפוס הדפיסו 213 עלונים בכל שעה. כמה עלונים הדפיסו ב-4 שעות?**

דרך פתרון: במאונך: $213 \times 4 = 852$
תשובה: ב-4 שעות הדפיסו 852 עלונים.

19 ... אתגר **בספרייה יש 4 מדפים ועל כל אחד 65 ספרים, ועוד 3 מדפים ועל כל אחד 48 ספרים. כמה ספרים יש על כל המדפים?**

דרך פתרון: $260 + 144 = 404$; $48 \times 3 = 144$; $65 \times 4 = 260$
תשובה: על המדפים יש 404 ספרים.

20 ...אתגר אליה קנה 8 מחברות במחיר 12 ש"ח כל אחת, ו-2 קלמרים במחיר 35 ש"ח כל אחד. כמה שילם אליה בסך הכול?

דרך פתרון: $96 + 70 = 166$; $35 \times 2 = 70$; $12 \times 8 = 96$
תשובה: אליה שילם 166 ש"ח.

21 פתרו במאונך במחברת. גזרו את כרטיסי התוצאות, והדביקו כל תוצאה ליד התרגיל.

69

1. $= 23 \times 3$

70

2. $= 14 \times 5$

128

3. $= 32 \times 4$

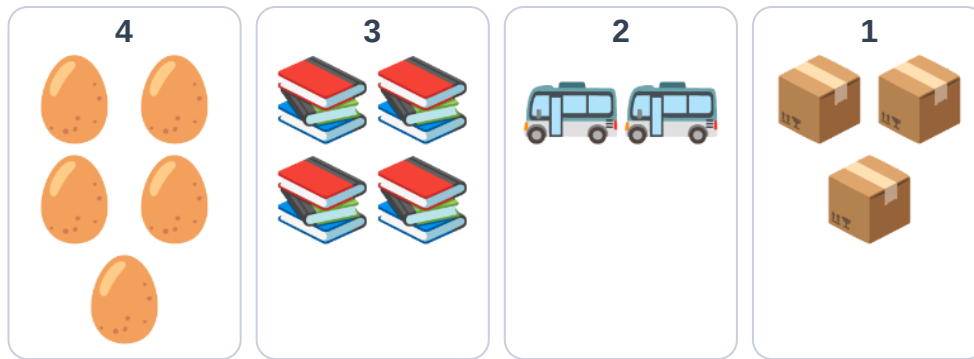
54

4. $= 27 \times 2$

270

5. $= 45 \times 6$

22 התאימו תמונה לתרגיל: כתבו בריבוע את מספר התמונה.

4 בכל תבנית 12 ביצים. בחמש תבניות: $5 \times 12 = 60$

1 בכל ארגז 24 בקבוקים. בשלושה ארגזים: $3 \times 24 = 72$

2 בכל אוטובוס 45 נוסעים. בשני אוטובוסים: $2 \times 45 = 90$

3 בכל מדף 16 ספרים. בארבעה מדפים: $4 \times 16 = 64$

פרק 6: חילוק בתחום המאה עם שארית וסימני התחלקות ב-2, 5 ו-10

1 • קל חלקו ומלאו את המנה ואת השארית.

תרגיל	מנה	שארית
15 : 2	7	1
20 : 3	6	2
33 : 4	8	1
48 : 5	9	3
55 : 6	9	1
71 : 8	8	7

2 • קל השלימו את השארית.

א. $16 : 3 = 5$ (שארית **1**)

ב. $38 : 7 = 5$ (שארית **3**)

ג. $43 : 5 = 8$ (שארית **3**)

ד. $66 : 9 = 7$ (שארית **3**)

3 • קל השלימו את המנה.

א. $7 = 4 : 31$ (שארית 3)

ב. $4 = 9 : 44$ (שארית 8)

ג. $9 = 6 : 57$ (שארית 3)

ד. $7 = 10 : 79$ (שארית 9)

4 • בינוני בחרו.

א. $53 : 7 =$

8 (שארית 3) • 7 (שארית 4) • 7 (שארית 3)

ב. מה השארית הגדולה ביותר האפשרית בחילוק ב-9?

9 • 8 • 10

5 • בינוני מיינו את המספרים: מתחלק ב-5 או לא מתחלק ב-5?

לא מתחלק ב-5	מתחלק ב-5
58, 13, 42	85, 70, 95, 60, 25

6 • קל סמנו ✓ אם המספר מתחלק, ו-× אם לא.

מספר	ב-2	ב-5	ב-10
20	✓	✓	✓
45	×	✓	×
58	✓	×	×
81	×	×	×
90	✓	✓	✓

7 •• בינוני נכון או לא נכון?

- א. השארית תמיד קטנה מהמחלק. **נכון**
- ב. $7 = 5 : 36$ (שארית 1) **נכון**
- ג. מספר שספרת האחדות שלו 5 מתחלק ב-2. **לא נכון** – ספרת אחדות 5 היא אי-זוגית, ולכן המספר לא מתחלק ב-2
- ד. $6 = 6 : 40$ (שארית 6) **לא נכון** – השארית שווה למחלק. נכון: $6 = 6 : 40$ (שארית 4)

8 •• בינוני התאימו לכל תרגיל את הבדיקה המתאימה.

טור א

טור ב

1. $7 = 4 : 29$ (שארית 1)

4. $50 = 5 + 9 \times 5$

2. $4 = 8 : 35$ (שארית 3)

2. $35 = 3 + 8 \times 4$

3. $8 = 7 : 62$ (שארית 6)

3. $62 = 6 + 7 \times 8$

4. $5 = 9 : 50$ (שארית 5)

1. $29 = 1 + 4 \times 7$

9 •• בינוני פתרו וכתבו תרגיל בדיקה: $87 : 9$ | $65 : 4$

תשובה אפשרית: $9 = 9 : 87$ (שארית 6); בדיקה: $87 = 6 + 9 \times 9$. $16 = 4 : 65$ (שארית 1); בדיקה: $65 = 1 + 4 \times 16$.

10 •• בינוני הסבירו: עומר פתר $5 = 4 : 26$ (שארית 6). מה הטעות שלו? פתרו נכון.

תשובה אפשרית: השארית 6 גדולה מהמחלק 4, כלומר אפשר לתת לכל אחד עוד אחד. נכון: $6 = 4 : 26$ (שארית 2), כי $24 = 4 \times 6$.

11 •• בינוני לפי הסיפור: כמה קופסאות מלאות סידר דניאל? כמה מכוניות נשארו בלי קופסה?

תשובה אפשרית: $9 = 5 : 46$ (שארית 1). תשובה: 9 קופסאות מלאות, ומכונית אחת נשארה.

12 •• בינוני לפי הסיפור: כמה חבילות מדבקות קנתה תמר, וכמה כסף נשאר לה?

תשובה אפשרית: $9 = 4 : 38$ (שארית 2). תשובה: 9 חבילות, ונשארו לה 2 שקלים.

13 •• בינוני לפי הסיפור: כמה קופסאות צריך כדי שכל 46 המכוניות יהיו בקופסאות? הסבירו.

תשובה אפשרית: 9 קופסאות מלאות ועוד קופסה אחת למכונית שנשארה: 10 קופסאות.

14 ••• אתגר אתגר: המספר דו-ספרתי, מתחלק ב-2 וב-5, ובחילוק ב-7 נותן שארית 3. מצאו את כל האפשרויות.

תשובה אפשרית: מספר שמתחלק ב-2 וב-5 נגמר ב-0, 10, 20, ..., 90. מתוכם שארית 3 בחילוק ב-10: $7(3+)$ ו-80 $(3+77)$.

בעיות מילוליות קראו בעיון · כתבו את דרך הפתרון · כתבו תשובה במשפט

15 • קל אפו 23 עוגיות וממלאים שקיות של 3 עוגיות. כמה שקיות מלאות יהיו, וכמה עוגיות יישארו?

דרך פתרון: $21 = 3 \times 7$; $23 - 21 = 2$
תשובה: יהיו 7 שקיות מלאות, ויישארו 2 עוגיות.

16 • קל מיכל חילקה 40 דפי צביעה שווה בשווה בין 10 ילדים. כמה דפים קיבל כל ילד? האם נשארו דפים?

דרך פתרון: $4 = 40 : 10$; ספרת האחדות של 40 היא 0, ולכן אין שארית.
תשובה: כל ילד קיבל 4 דפים, ולא נשארו דפים.

17 •• בינוני בפרדס קטפו 58 תפוזים וסידרו אותם בשקיות של 6. כמה שקיות מלאות יש, וכמה תפוזים נשארו?

דרך פתרון: $54 = 6 \times 9$; $58 - 54 = 4$
תשובה: יש 9 שקיות מלאות, ונשארו 4 תפוזים.

18 •• בינוני יהונתן קורא ספר של 75 עמודים, 8 עמודים בכל יום. כמה ימים שלמים יקרא כן, וכמה עמודים יישארו לו ליום האחרון?

דרך פתרון: $72 = 8 \times 9$; $75 - 72 = 3$
תשובה: הוא יקרא 9 ימים שלמים, ויישארו לו 3 עמודים.

19 ...אתגר בחוג השחמט יש 38 ילדים, ובכל לוח משחקים 2 ילדים. בחדר יש 15 לוחות. האם יש מספיק לוחות? כמה לוחות חסרים?

דרך פתרון: $38 : 2 = 19$ לוחות צריך; $19 - 15 = 4$ תשובה: אין מספיק. צריך 19 לוחות, ולכן חסרים 4 לוחות.

20 ...אתגר בארגז אחד יש 47 אגסים, ובארגז שני 34 אגסים. מסדרים את כל האגסים בסלים של 9. כמה סלים מלאים יהיו? האם יישארו אגסים?

דרך פתרון: $47 + 34 = 81$; $81 : 9 = 9$; בלי שארית תשובה: יהיו 9 סלים מלאים, ולא יישארו אגסים.

21 פתרו. גזרו את כרטיסי התרגילים, והדביקו כל תרגיל בעמודה המתאימה.

אין שארית		יש שארית	
$36 : 6$	$20 : 4$	$23 : 4$	$17 : 5$
	$42 : 7$		$29 : 3$

22 מתחו קו מכל תרגיל אל התשובה שלו.

1. $17 : 5$ ← ג. 3 שארית 2

2. $23 : 4$ ← ה. 5 שארית 3

3. $29 : 3$ ← ב. 9 שארית 2

4. $50 : 7$ ← ד. 7 שארית 1

5. $35 : 8$ ← א. 4 שארית 3

פרק 7: סדר פעולות, סוגריים ובעיות כפל וחילוק דו-שלביות

1 • קל חשבו לפי סדר הפעולות.

א. $3 + 2 \times 5 = 13$

ב. $15 - 3 \times 4 = 3$

ג. $8 \times 3 + 6 = 30$

ד. $24 : 6 + 9 = 13$

ה. $30 - 21 : 3 = 23$

ו. $9 + 4 \times 0 = 9$

2 • קל חשבו עם סוגריים.

א. $(3 + 2) \times 5 = 25$

ב. $(15 - 3) \times 4 = 48$

ג. $8 \times (3 + 6) = 72$

ד. $(24 + 6) : 6 = 5$

ה. $(30 - 21) : 3 = 3$

ו. $(9 + 4) \times 0 = 0$

3 • קל השלימו את הטבלה.

תוצאה	מה מחשבים קודם?	תרגיל
25	3×6	$7 + 3 \times 6$
60	$7 + 3$	$(7 + 3) \times 6$
42	$40 : 5$	$50 - 40 : 5$
2	$50 - 40$	$(50 - 40) : 5$

4 •• בינוני בחרו את התוצאה הנכונה.

א. $12 + 6 : 3 =$

18 ○ 14 ● 6 ○

ב. $(12 + 6) : 3 =$

18 ○ 14 ○ 6 ●

ג. $5 \times 6 - 4 \times 2 =$

26 ○ 22 ● 52 ○

5 •• בינוני נכון או לא נכון?

א. תמיד מחשבים קודם את הפעולה הראשונה משמאל. **לא נכון** – קודם סוגריים, אחר כך כפל וחילוק, ורק אז חיבור וחסור

ב. $50 = 5 \times (5 + 5)$ **נכון**

ג. $50 = 5 \times 5 + 5 = 25 + 5 = 30$ – **לא נכון**

ד. $4 = 36 : 6 - 2$ **נכון**

6 • קל התאימו לכל בעיה את התרגיל.

טור א

1. 3 חולצות ב-20 ש"ח ועוד כובע ב-15 ש"ח

2. 3 ילדים, כל אחד קנה חולצה ב-20 וכובע ב-15

3. היו 50 ש"ח, קנו 3 מחברות ב-5 ש"ח

4. היו 50 ש"ח, קיבלו עוד 10, וחילקו שווה ל-3

טור ב

$(50 + 10) : 3$ **4**

$50 - 3 \times 5$ **3**

$3 \times (20 + 15)$ **2**

$3 \times 20 + 15$ **1**

7 •• בינוני חשבו ומיינו לפי התוצאה.

24	16
$48 : 2, 6 + 9 \times 2, 30 - 3 \times 2, (3 + 5) \times 3$	$32 : 2, 2 \times 9 - 2, (4 + 4) \times 2, 4 + 3 \times 4$

8 ●● בינוני השלימו את הסימן החסר (+, -, × או :).

א. $6 + 3 \times 2 = 12$

ב. $(8 - 2) \times 5 = 30$

ג. $20 - 12 : 4 = 17$

ד. $(9 + 1) \times 4 = 40$

9 ●● בינוני הסבירו: אורי כתב לבעיה «קניתי 4 עטים ב-3 ש"ח כל אחד ומחק ב-2 ש"ח» את התרגיל $4 \times 3 + 2 = 20$. מה נכון ומה לא?

תשובה אפשרית: התרגיל נכון, אבל החישוב שגוי: $4 \times 3 = 12$, ועוד $2 = 14$. אורי כנראה חיבר קודם $3 + 2 = 5$ וכפל ב-4. התשובה הנכונה: 14 ש"ח.

10 ●● בינוני פתרו במשבצות, שלב אחרי שלב: $(45 - 9) : 4 + 3 \times 5$

תשובה אפשרית: $45 - 9 = 36$; $36 : 4 = 9$; $3 \times 5 = 15$; $9 + 15 = 24$.

11 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה פיתות היו בפיקניק? כתבו תרגיל אחד ותשובה.

תשובה אפשרית: $5 \times 8 + 6 = 40 + 6 = 46$. תשובה: 46 פיתות.

12 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה ירקות (עגבניות ומלפפונים) שמו בכל הקערות? כתבו תרגיל עם סוגריים.

תשובה אפשרית: $(3 + 2) \times 4 = 5 \times 4 = 20$. תשובה: 20 ירקות.

13 ●● בינוני לפי הסיפור: כמה תותים קיבל כל אחד? כמה תותים קיבלו דניאל ותמר יחד?

תשובה אפשרית: $48 : 8 = 6$. דניאל ותמר יחד: $2 \times 6 = 12$ תותים.

14 ●● אתגר אתגר: כתבו בעיה מילולית קצרה שהתרגיל שלה הוא $(10 - 4) \times 7$, ופתרו אותה.

תשובה אפשרית: למשל: «על 7 מגשים היו 10 עוגיות בכל מגש. מכל מגש אכלו 4 עוגיות. כמה עוגיות נשארו?» $(10 - 4) \times 7 = 6 \times 7 = 42$. תשובה: נשארו 42 עוגיות.

15 • קל לאריאל יש 3 קופסאות, ובכל קופסה 10 גולות. הוא נתן לאחיו 6 גולות. כמה גולות נשארו לאריאל?

דרך פתרון: $30 - 6 = 24$; $3 \times 10 = 30$
תשובה: לאריאל נשארו 24 גולות.

16 • קל בחנות יש 5 ארגזים, ובכל ארגז 6 מלונים, ועוד 4 מלונים על הדלפק. כמה מלונים יש בחנות?

דרך פתרון: $30 + 4 = 34$; $5 \times 6 = 30$
תשובה: בחנות יש 34 מלונים.

17 •• בינוני בשבוע הראשון קרא עומר 12 עמודים, ובשבוע השני 18 עמודים. אחיו הגדול קרא פי 2 ממנו. כמה עמודים קרא האח?

דרך פתרון: $30 \times 2 = 60$; $12 + 18 = 30$
תשובה: האח קרא 60 עמודים.

18 •• בינוני באוטובוס היו 40 נוסעים. בתחנה ירדו 5 קבוצות, ובכל קבוצה 4 נוסעים. כמה נוסעים נשארו באוטובוס?

דרך פתרון: $40 - 20 = 20$; $5 \times 4 = 20$
תשובה: באוטובוס נשארו 20 נוסעים.

19 ••• אתגר המורה קנה 4 חבילות, ובכל חבילה 9 עפרונות. הוא נתן 2 עפרונות לכל אחד מ-15 תלמידים. כמה עפרונות נשארו למורה?

דרך פתרון: $36 - 30 = 6$; $15 \times 2 = 30$; $4 \times 9 = 36$
תשובה: למורה נשארו 6 עפרונות.

20 ...אתגר כרטיס לבריכה עולה 25 ₪ למבוגר ו-15 ₪ לילד. אבא ו-3 ילדים הלכו לבריכה ושילמו בשטר של 100 ₪. כמה שילמו על הכרטיסים, וכמה עודף קיבלו?

דרך פתרון: $100 - 70 = 30$; $25 + 45 = 70$; $3 \times 15 = 45$
תשובה: שילמו 70 ₪ על הכרטיסים, וקיבלו 30 ₪ עודף.

21 פתרו לפי סדר הפעולות. גזרו את כרטיסי התוצאות, והדביקו כל תוצאה ליד התרגיל.

14

1. $= 2 + 3 \times 4$

20

2. $= (2 + 3) \times 4$

17

3. $= 20 - 6 : 2$

7

4. $= (20 - 6) : 2$

10

5. $= 5 \times 4 - 10$

22 קראו את ביאורי המילים.

ביאורי מילים

קודם כפל וחילוק, ואחר כך חיבור וחסור

סדר פעולות

מה שבתוך הסוגריים פותרים ראשון

סוגריים

בעיה שפותרים בשני תרגילים זה אחרי זה

בעיה דו-שלבית

כתבו תרגיל עם סוגריים, ופתרו אותו. תשובה אישית

1 חשבו.

א. $6 + 6 + 6 + 6 = 4 \times 6$

ב. $7 \times 8 = 56$

ג. $63 : 9 = 7$

ד. $5 \times 70 = 350$

ה. $4 \times 36 = 144$

ו. $29 : 4 = 7$ (שארית 1)

ז. $3 + 4 \times 5 = 23$

2 התאימו לכל מושג את הדוגמה.

טור א

1. מכפלה

2. מנה

3. שארית

4. חוק החילוף

5. כפל ב-0

טור ב

$9 \times 0 = 0$ 5

3 ב-3 $17 : 5 = 3$ (שארית 2) – המספר 2

1 ב-24 $4 \times 6 = 24$ – המספר 24

4 $3 \times 8 = 8 \times 3$

2 ב-7 $35 : 5 = 7$ – המספר 7

3 נכון או לא נכון?

א. מספר שספרת האחדות שלו 0 מתחלק ב-2, ב-5 וב-10. **נכון**

ב. $6 \times 50 = 30$ **לא נכון** – $6 \times 50 = 300$

ג. $18 = (2 + 4) \times 3$ **נכון**

ד. השארית יכולה להיות גדולה מהמחלק. **לא נכון** – השארית תמיד קטנה מהמחלק

4 השלימו.

תרגיל	תוצאה	תרגיל הפוך / בדיקה
7×9	63	$63 : 9 = 7$
$48 : 6$	8	$8 \times 6 = 48$
3×125	375	$375 : 3 = 125$
$44 : 5$	8 (שארית 4)	$8 \times 5 + 4 = 44$

5 פתרו במאונך: 208×3 | 67×4

תשובה אפשרית: $208 \times 3 = 624$; $67 \times 4 = 268$

6 בכיתה 27 תלמידים. המורה מסדרת אותם בקבוצות של 4. כמה קבוצות מלאות יהיו? מה יעשו עם התלמידים שנשארו? הסבירו.

תשובה אפשרית: $27 : 4 = 6$ (שארית 3) (קבוצות מלאות ועוד 3 תלמידים. אפשר לפתוח קבוצה שביעית של 3, או לצרף אותם לקבוצות אחרות.

7 איתי קנה 4 מחברות ב-7 ש"ח כל אחת וסרגל ב-5 ש"ח. הוא שילם ב-50 ש"ח. כמה עודף קיבל? כתבו את השלבים.

תשובה אפשרית: $28 = 4 \times 7$; $33 = 28 + 5$; $17 = 50 - 33$. תשובה: 17 ש"ח עודף.